

Öğretmen Adaylarının Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz yeterlik Algılarının Değerlendirilmesi*

Fatma KIRMIZI**

• Geliş Tarihi: 30.06.2021 • Kabul Tarihi: 26.03.2022 • Çevrimiçi Tarihi: 26.03.2022

Öz

Yaratıcı drama bireyi öğrenme sürecinde etkin kılan, yaparak ve yaşayarak öğrenmesine olanak sağlayan bir yöntemdir. İlkokullarda ve okul öncesi eğitim kurumlarında yaratıcı drama çalışmaları sınıfın öğretmeni tarafından yapılmaktadır. Bu nedenle hizmet öncesinde yaratıcı drama çalışmalarına ilişkin edinilmiş olan deneyimler oldukça önemlidir. Bu araştırmanın amacı öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya ilişkin öz yeterlik algılarını farklı değişkenlere göre değerlendirmek ve öğretmen adaylarının konuya ilişkin görüşlerini tespit etmektir. Araştırmada karma yönteme başvurulmuştur. Araştırma 2018-2019 eğitim öğretim yılının güz döneminde Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesinde gerçekleştirilmiştir (n= 302). Katılımcılar okulöncesi eğitimi öğretmenliği (n=173) ve sınıf öğretmenliği programlarında (n=129) öğrenim gören öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Nitel verilerin elde edilmesinde ise 16 öğrenci ile görüşmeler yapılmıştır. Araştırma verilerinin elde edilmesinde Can ve Cantürk Günhan (2009) tarafından geliştirilen "Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Algısı Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmaya göre öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya ilişkin algıları öğrenim gördükleri programa ve cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Nitel verilerin sonuçlarına göre öğretmen adayları yaratıcı drama yönteminin kendi mesleki becerilerini olduğu kadar öğrencilerinin derste etkin katılımını, sosyal becerilerini geliştireceğini belirtmiştir.

Anahtar sözcükler: yaratıcı drama, öz yeterlik, okul öncesi eğitim ve sınıf öğretmenliği.

Atıf:

Kırmızı, F. (2022). Öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik özyeterlik algılarının değerlendirilmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 56, 198-224.
doi:10.9779.pauefd.955708

*Bu çalışmanın bir kısmı Saraybosna'da düzenlenen "5. International Congress on Education Sciences and Learning Technology (6-10 Kasım 2019)" adlı bilimsel toplantıda sözlü bildiri olarak sunulmuştur ve çalışma, Pamukkale Üniversitesi BAP birimi tarafından desteklenmiştir

** Prof. Dr., Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, 0000-0002-0426-1908, fatmas_30@yahoo.com

Giriş

Son yıllarda öğretmen yeterliklerine ilişkin beklentilerde büyük değişiklikler olmuştur. Toplum, gelecek nesilleri yetiştiren öğretmenlerin iyi eğitim almış olmasını, sosyal yaşama önem vermesini, entelektüel bir duruş sergilemesini, sağlıklı bir şekilde iletişim kurmasını beklemektedir. Vizyon sahibi öğretmenler öğrencilerini yalnızca akademik alanda değil her yönü ile desteklemektedir. Çelikten, Şanal ve Yeni'ye (2005) göre bu tarz öğretmenin oluşturduğu imaj, gereksinimleri, yetenekleri veya koşulları ne olursa olsun, bütün öğrencilerin başarılı olmasına yardım eden bir insan portresine uymaktadır. Öğretmenler, sözleri ve hareketleri yoluyla, aydınlanmış, çalışkan, erdemli ve eğitilmiş bir insan olmanın ne anlama geldiğini gösterebilmelidir.

Eğitimin temel rollerinden birisi bireylerin zihinsel yeteneklerini geliştirirken aynı zamanda onların kendilerine özgü becerilerini ortaya çıkarmaktır. Her bireyin kendine özgü yetileri vardır. Öğretmenler öğrencilerinin yetilerini keşfetmelerini sağlayacak yaratıcı ortamlar düzenleyebilmelidir. Öğretmen bir taraftan öğrencinin kendisi olmasına yardımcı olurken diğer taraftan ona cesaret vermelidir. Öğretmenin temel görevlerinden birisi de yaratıcılığı geliştiren öğrenme ortamları düzenlemesidir. Bu konuda yaratıcı drama uygulamaları hem öğretmene hem de öğrenciye önemli fırsatlar sunabilmektedir.

Yaratıcı drama çalışmalarında grup etkileşimi vardır. Gruplar kendi alt gruplarında tartışarak fikir alışverişinde bulunarak düşünsel boyutta çalışmalar gerçekleştirirler. Katılımcıların çalışmalar için istekli ve yeni yönler keşfetmeye hazır olması gerekir (Morgül, 1995; Üstündağ, 1998). Adıgüzel'e (2019) göre yaratıcı drama, tümel bir öğrenmeyi gerçekleştirebilecek özelliklere sahiptir. Bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlardaki öğrenmelerin eş zamanlı olarak gerçekleşmesini kolaylaştırır. Yaratıcı drama katılımcıların deneyimlerine dayalıdır ve merkezde katılımcılar vardır. Sürece dayalı bir çalışmadır ve disiplinler arası bir yapıya sahiptir.

Yaratıcı drama eğitimi alan öğrenci beden dilini etkili bir şekilde kullanır. Sözel olmayan ya da kelimeler kullanılmadan iletilerin karşı tarafa etkili bir şekilde gönderilmesine yardımcı olur (Adıgüzel, 2019; Bell, 2008; Gregersen, 2007; Kellerman, 1992; Susar Kırmızı, 2007). Denge oyunları, toplarla çalışmalar, atıp tutma egzersizleri ve pandomimle bir atasözünün veya bir deyimini anlatılması dış çevreye karşı çocuğu acemi olmaktan kurtaran gibi etkinlikleri içerir. Çocuğun hareket gelişimi sayesinde kazandığı fiziksel güven daha sonra psikolojik güvene dönüşerek diğer alanlarda da avantajlı duruma geçmesini sağlar (Çalışkan ve Karadağ, 2005). Beden dili iletilerin karşı tarafa daha etkili bir şekilde ulaşmasını sağlar. Sözsüz iletişimde ve bireyin imajını ortaya koymasında etkilidir. Beden dili özgüvenin önemli göstergelerinden birisidir.

Yaratıcı drama sayesinde öğretmen öğrencilerinin sanat formları ile tanışmasına yardımcı olurken öğrencinin kendi yeteneklerini de keşfetmesi için fırsat sağlar. Yaratıcı drama teknikleri çoklu uygulamalara izin verebilmektedir. Böylece öğrenci tiyatro, resim, müzik, dans gibi farklı

sanatlarla tanışırken bu konulardaki eğilimlerini de keşfetme fırsatı yakalayabilmektedir (Duffy, 2006; Fleming, 2018; Ulubey, 2018). Yaratıcı drama ile sanat eğitimi bireyin estetik değerlerini geliştirmesine, kendini sanat aracılığı ile ifade etmesine olanak sağlar

Öğretmen yaratıcı dramayı her derste birçok konunun öğretiminde kullanabilir. Soyut olan kavramların somutlaştırılmasında yardımcı olur. Öğretmen yaratıcı drama sayesinde öğrenciyi aktif kılar. Yaratıcı drama uygulamaları öğrencilerin sorunlar karşısında çözüm üretme becerisini geliştirir (Aksoy; 2019; Duban ve Düzgün, 2013; Gönen ve Dalkılıç, 2003; Heath & Wolf, 2005). Yaratıcı drama çalışmaları öğrencilerin sorunlarla yüzleşmesini sağlamakta ve karar verme becerisini geliştirmektedir. Yaratıcı drama çalışmalarında karşılaştığı sorunlara yönelik olarak çözüm üretme süreçlerini başlatan öğrenci kararlarını daha sağlıklı bir şekilde ortaya koyabilir (Tate, 2005). Çocuklar yaratıcı drama etkinlikleri içerisinde geliştirdikleri farklı bakış açıları ile problemleri yeniden gözden geçirerek uygun çözüm yolları bulabilirler.

Yaratıcı drama, çocukların kendilerine ve başkalarına ait yaşanan duygulara duyarlılık geliştirmelerine yardımcı olmaktadır. Özellikle rol oynama etkinlikleri çocukların olaylara başkalarının gözüyle bakmalarını, böylece onları daha iyi anlamalarını sağlamaktadır. Yaratıcı drama, grup etkileşimini artırdığından çocuğun duygularını başkaları ile paylaşmasına yardımcı olmaktadır. Bu süreçte çocuk başkalarının duygularını anlamaya çalışırken onlara yardımcı olmaya çalışmaktadır. Böylece birey çevresi ile nitelikli bir etkileşime girebilme fırsatı yakalamaktadır (Altuntaş ve Altunova, 2015; Fenner & Hagens, 2002; Güner, 2008). Yaratıcı drama çalışmalarında çocuklar hem kendilerinin hem de başkalarının duygularına ilişkin büyük bir farkındalık geliştirir. Çocuklar zorlama olmaksızın doğal bir ortamda duygularını ifade eder. Çocuk kendi duygularını fark ederken başkalarını da anlamak için güçlü bir çaba gösterir.

Öğretmenler çocuklarla yapılan yaratıcı drama çalışmalarında her anlamda güçlü bir etkiye sahiptirler. Öğretmenler yaratıcı dramayı kullanarak çocukların arkadaşları ile olan ilişkilerini güçlendirebilir. Diğer taraftan yetişkinlerle olan deneyimlerin artmasına da katkı sağlayabilir (Köksal Akyol, 2012). Son yıllarda bireysel yaşamın ve yabancılaşmanın çok ön plana çıktığı göz önüne alındığında yaratıcı drama bu konuda büyük bir yardımcıdır. Bireyin gerektiğinde başkalarından yardım istemesi ve onlara yardım etmesi, başkalarına yönelik olumlu algılara sahip olması yaratıcı drama sayesinde geliştirilebilir becerileridir (Erbay ve Yıldırım Doğru, 2010; Kara ve Çam, 2007; Lynch & Simpson, 2010; Önalın Akfırat, 2006; Zafeiriadou, 2009). Sosyal becerilerin geliştirilmesi bireyin toplum içerisindeki rolleri gerçekleştirmesinde büyük bir etkiye sahiptir. Çocuğun yaşamında karşılaşması olası senaryolar üzerinden yapılan yaratıcı drama çalışmaları sosyalleşmek açısından anlamlı deneyimler sağlayacaktır.

Yaratıcı drama çalışmalarının sağladığı katkılardan bir diğeri de öğrencilerin motivasyonlarını geliştirmesine yardım etmesidir. Yaratıcı drama yöntemi uygulanan eğitim

ortamlarında öğrenciler bilişsel ve duyuşsal düzeyde olduğu kadar motivasyon bağlamında gelişmektedir. Motivasyon çocuğun derslere yönelik istekliliğini olumlu yönde etkileyen bir güce sahiptir (Adıgüzel, 2006; Adıgüzel, 2019; Önder, 2002). Yaratıcı drama yöntemini kullanan bir öğretmen öğrencilerinde yaratıcılığı ve estetik gelişimi destekleyebilir. Yaratıcı drama yetkinliği, öğretmeni durum tespiti yapmada daha sağlıklı bir noktaya ulaştırır. Yaratıcı drama öğretmeni farklı deneyimlere açıktır. Öğretmen yaptırdığı yaratıcı drama etkinlikleri sayesinde bastırılan duyguların açığa çıkmasına yardımcı olur. Yaratıcı drama hem öğretmenin kendisini anlamasını hem de öğrencilerini anlamasını sağlar (Akçaoğlu Çayır ve Gökbulut, 2015; Kereks & King; 2010). Böylece öğretmen ve öğrenci arasında sağlıklı bir iletişim kurulur. Öğretmenlerin öğrencilerine yönelik olarak kullandığı yaratıcı drama etkinlikleri sayesinde elde etmiş olduğu kazançlar öğretmenin öz yeterliliğini önemli ölçüde artırabilir.

Özyeterlik, bireyin belirli bir durum ya da konuda performansını göstermek için gerekli olan etkinlikleri bütüncül bir şekilde organize edip başarılı olma kapasitesine ilişkin kendi yargıdır (Bandura, 1989). Özyeterlik bireyin kendine duyduğu güveni ifade eder. Bireyin kendisi ile ilgili uygulamalarında kontrol kurma yeteneklerine olan inancıdır (Luszczynska, Gutierrez Dona & Schwarzer, 2005). Özyeterlik kavramı Bandura tarafından ortaya konulmuş olan Sosyal Öğrenme Kuramına dayanmaktadır. Kuram özyeterlik kavramını bireyin farklı durumlarla baş edebilme kapasitesine ilişkin algılarını açıklamaya yöneliktir. Özyeterlik gerekli performansı gösterme konusunda bireyin etkinlikler düzenlemesi, başarılı olmak için kendi kapasitesine ilişkin algı inanç ve yargılarını kapsamaktadır (Demirtaş, Cömert ve Özer, 2011, s.99). Bandura'ya (1978) göre özyeterlik, kişisel yeterlik beklentileri ile başa çıkma davranışının başlatılıp başlatılmayacağını belirlemede etkilidir. Özyeterlik caydırıcı deneyimler karşısında bireyin ne kadar çaba sarf edeceğini, direncinin ne kadar süreceğini etkilemektedir. Öznel olarak tehdit edici olan ancak nispeten güvenli olan faaliyetlerde ustalık deneyimlerini kullanmada ısrar etmek özyeterliğin daha da artmasını sağlamaktadır.

Öz yeterlilik, durumlarla mücadele etmede ve bu durumları değiştirmede yeteneklerini ve becerilerini koordine etmek için bireyin yapabileceklerine ilişkin inancını temsil etmektedir. Bireyler çeşitli zorluklarla başa çıkarken kendi potansiyelinde var olan baş edebilme eylemlerine yönelik olarak birtakım algılara sahiptir. Bu eylemleri ne kadar etkili yapacağına ilişkin inançları kendi özyeterliği için önemli bir belirleyicidir (Snyder & Lopez, 2002). Yapılan pek çok çalışma öğretmenlerin özyeterlik algısı ile öğrencilerinin başarıları arasında anlamlı bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur. Yapılan birçok araştırmada öğretmenlerin öz yeterlik inancının yüksek olması durumunun öğrencilerin dersteki motivasyonunu ve başarısını olumlu yönde etkilediği belirlenmiştir Alrefaei (2015) yaptığı çalışmada 62 katılımcıdan oluşan matematik ve fen öğretmenlerinin özyeterlik algılarının 5. sınıf öğrencilerinin başarısı üzerindeki etkisini araştırmıştır. Araştırmaya göre lisans düzeyindeki öğretmenlerin öz yeterlik algısının yüksek lisans düzeyindeki öğretmenlere

göre daha yüksek olduğu bulunmuştur. Achurraa & Villardonb (2012) İspanya'da yaptıkları araştırmada öğretmenlerin özyeterlik inançları ile öğrencilerin başarısı arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Araştırma 71 öğretmen ve 2195 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada öğretmenlerin özyeterlik inançları ile sınıflardaki davranış kalıpları arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Mojavezi & Tamiz (2012) İran'da 80 öğretmen ve 150 lise öğrencisinin katılımı ile gerçekleştirdiği çalışmada öğretmen özyeterliği ve öğrenci motivasyonu arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Araştırmanın sonuçları, öğretmen öz yeterliğinin öğrencilerin motivasyonu ve başarısı üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymuştur. Yenice (2012) öğretmenlerin öz-yeterlikleri ile problem çözme becerileri arasındaki ilişkiyi fen bilgisi, sosyal bilgiler ve sınıf öğretmenliği anabilim dallarında 429 öğretmen adayı ile yaptığı çalışmada araştırmıştır. Araştırma sonucuna göre öğretmen adaylarının özyeterlik düzeyleri ile problem çözme becerileri arasında ise orta düzeyde pozitif yönde ($r=,387$) ve anlamlı bir ilişki olduğunu tespit etmiştir. Öğretmenlerin özyeterlik algıları ile öğrencilerin akademik başarıları arasında anlamlı bir ilişki olduğunu belirten pek çok çalışma bulunmaktadır (Caprara, Barbaranelli, Steca, & Malone, 2006; Cawthon & Dawson, 2009; Chou & Shen, 2019; Lazarides & Warner, 2020; Mok & Moore, 2019). Özyeterlik geçmiş başarılar ve başarısızlıklarla da yakından ilişkilidir.

Öğretmen adaylarının öz yeterliğini geliştirmede yaratıcı drama yöntemi olumlu katkılar sunabilir. Örneğin Oğuz Namdar ve Kaya (2019) tarafından yapılan deneysel bir çalışmada öğretmenlere verilen yaratıcı drama eğitiminin onların yaratıcı drama yöntemini kullanmaya ilişkin özyeterlik algılarını olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir. Gürol (2003) okul öncesi öğretmen adayları ile yaptığı araştırmada yaratıcı drama çalışmalarının gerekli olduğunu ve onları geliştirdiğini belirlemiştir. Çetingöz (2012) okulöncesi öğretmenliği adayları ile yaptığı araştırmada yaratıcı drama uygulamalarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya ilişkin özyeterlik algılarını olumlu yönde etkilediğini tespit etmiştir. Köksal Akyol (2012) öğretmenlerin yaratıcı drama etkinliklerini planlama ve uygulama konularında da bilgi, beceri ve yetkinliğe sahip olmalarının önemli olduğunu belirtmektedir. Okul öncesi eğitimi öğretmenleri yaratıcı drama ile ilgili gerekli bilgi, beceri ve yetkinliğe sahip değilse planlayacakları ve uygulayacakları yaratıcı drama etkinliklerinin etkililiğinden söz etmenin mümkün olmayacağı dile getirilmiştir. Stanton, Cawthon & Dawson'a (2018) göre yaratıcı drama yönteminin öğretmenlerin mesleki gelişimleri üzerindeki etkisini belirlemek; öğretmenlerin bu konudaki deneyimlerini geliştirmek; öğretmenlerin büyük ölçekli okul etkinlikleri içinde sanat entegrasyonu stratejilerini uygulamalarını incelemek için daha fazla araştırmaya gereksinim vardır.

Öğretmen adayının özyeterlik bilinci geliştirmesi açısından derslerde performansını etkili bir şekilde ortaya koymasında yaratıcı drama etkili bir yöntemdir. Yaratıcı drama öğretmen adayının derslere ilişkin uygulamalarında başarıyı arttıran bir etkiye sahiptir. Yaratıcı drama yönteminin hizmet öncesi dönemde işlevsel bir şekilde kullanılması etkinliklerin bütüncül bir şekilde organize

edilmesine katkı sağlayacaktır (Kay, 2010). Öğretmen adayı yaptığı çalışmalar sayesinde öğretmenlik becerilerine ilişkin olarak olumlu algılar geliştirme fırsatı bulabilecektir. Bu çalışmalar öğretmen adayında özyeterlik algısının gelişmesi açısından etkili olabilir. Öğretmenlik yetilerine yönelik olarak olumlu algılar geliştirilmesi mesleki özgüvenin ortaya çıkmasına da katkı sağlayabilir. De Jong, Mainhard, Van Tartwijk, Veldman, Verloop & Wubbels'e (2014)göre rol oynama çalışmaları öğretmen adaylarının özyeterlik becerilerinin geliştirilmesi açısından önemlidir. Sınıf yönetimi, kişilerarası ilişkilerin düzenlenmesi konusunda öğretmen adaylarına yeni bilgiler kazandırmaktadır.

Öğretmen adayları ile yapılan yaratıcı drama çalışmaları onların sınıf içi iletişim becerilerini, kendilerine güven duygularını, öğrenciyi tanıma yetilerini geliştirecek ve ders için uygun ortam oluşturmaları konusunda onlara yardımcı olacaktır (Tekerek, 2007). Yaratıcı drama çalışmaları öğretmen adayının sahip olması gereken alana ilişkin uzman becerilerinin gelişmesine önemli bir katkı sağlayabilir. Hizmet öncesi gerçekleştirilen yaratıcı drama çalışmalarının amacına ulaşması öğretmen özyeterlik algısının gelişmesinde büyük ölçüde etkili olabilir.

Yaratıcı drama öğretmen adayları açısından onları mesleki yönden geliştirecek bir yöntemdir. Diğer taraftan onların kişisel gelişimini de desteklemektedir. Öğretmen adaylarının sosyalleşmesine ve iletişim becerilerinin gelişmesine yardımcı olmaktadır (Adıgüzel, 2019). Eğitim fakültelerinde, öğretmen adaylarının eğitimini aldığı yaratıcı drama, onların bu yöntemi kullanmalarına ilişkin özyeterliklerini geliştirmede önemli bir role sahiptir. Öğretmenlerin hizmet öncesi eğitimleri sürecinde yaratıcı drama yöntemi mesleki öz yeterlik gelişimine katkı sağlayabilir. Öğretmen adaylarının kendilerini yaratıcı drama yöntemini uygulama konusunda yeterli görmesi ilerleyen yıllarda mesleki başarıları açısından önemlidir. Yaratıcı dramanın çocuğun gelişimi üzerindeki etkisinin ne denli büyük olduğu göz önüne alındığında öğretmen adayları ile bu alanda bilimsel çalışmalar yapılması da oldukça önem kazanmaktadır. Öğretmen adaylarının yaratıcı dramaya ilişkin özyeterlik algılarının araştırılması nitelikli öğretmen yetiştirme açısında önemli görülmüştür. Bu araştırmanın amacı öğretmen adaylarının yaratıcı dramaya ilişkin özyeterlik algılarını ve yaratıcı drama uygulamalarını gerçekleştirme durumlarına yönelik görüşlerini farklı değişkenler açısından değerlendirmektir. Araştırmanın alt problemleri şunlardır: 1. Öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya ilişkin özyeterlik algıları “a)cinsiyet, b)öğrenim görülen bölüm, c)sınıf düzeyi, ç)atölye çalışmalarına katılmış olma” değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir? 2. Öğretmen adaylarının yaratıcı dramayı bir yöntem olarak kullanma konusundaki yeterliklerine ilişkin görüşleri nelerdir?

Yöntem

Çalışmada nitel ve nicel araştırmanın bir arada kullanıldığı karma yöntem tercih edilmiştir. Karma yöntem araştırmaları, bilimsel bir araştırmada ya da birbirini takip eden araştırmalarda nitel ve nicel

yöntemi bir arda kullanmaktır (Creswell, 2003). Karma yöntem nitel ve nicel araştırma arasında bir köprü kurulmasına yardımcı olur. Nicel ve nitel tekniklerin bir arada kullanılması her iki tekniğin avantajlı taraflarını kuvvetlendirmektedir (Baki ve Gökçek, 2012; Johnson & Onwuegbuzie, 2004). Araştırmanın gerçekleştirilmesinde Creswell (2003) tarafından belirlenmiş olan “sıralı dönüşümsel tasarım” temele alınmıştır. Bu tasarıma göre nicel ya da nitel veri önceden toplanıp analiz edilir. Sonrasında ise diğer veri toplanır. Verilerin değerlendirilmesinde öncelik veri türlerinden birisinde daha fazla olabilir ya da her iki veri türü eşit düzeyde kabul edilebilir. Çalışmanın nicel kısmı için betimsel araştırmalarda sıkça başvurulan survey (tarama) yöntemi tercih edilmiştir (Büyüköztürk, ve diğ., 2018; Ekiz, 2016). Çalışmanın nitel boyutunun gerçekleştirilmesi için yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

Çalışma Grubu

Araştırma nicel çalışma için örnekleminin belirlenmesinde küme örnekleme yöntemine başvurulmuştur (Neuman & Robson, 2014; Şahin, 2014). Ancak araştırmanın hem nitel hem de nicel olduğu temele alınarak sıralı karma yöntem örnekleme tercih edilmiştir. Sıralı karma yöntem örnekleme, bir karma yöntem çalışması için olasılıklı ve amaçlı örnekleme stratejileri (Nicel-Nitel) ya da (Nitel-Nicel) şeklinde sıralı biçimde örnekleme seçilmesini kapsar. Bu yöntemin ele alındığı çalışmada nicel aşamada çalışılan örneklem, daha sonraki nitel aşamada örneklem seçme için belirleyici olarak kullanılır (Baki ve Gökçek, 2012). Bu çalışmada sıralı karma yöntem örnekleme uygun bir şekilde katılımcılara ölçek uygulanmış. Veriler bilgisayar ortamına aktarılmış ve analizler yapılmıştır. Yapılan analizlerde aritmetik ortalaması en yüksek olan öğrencilerle görüşmeler yapılmıştır. Araştırma, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesinde, 2018-2019 eğitim öğretim yılının güz yarısında, Okul Öncesi Eğitimi ve Sınıf Eğitimi Ana Bilim Dallarında üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Gönüllülük esasının dikkate alındığı çalışmaya Okul Öncesi Eğitimi ana bilim dalından 173, Sınıf Eğitimi Ana Bilim Dalından 129 olmak üzere toplam 302 öğrenci katılmıştır. Nitel verilere ulaşmak için de 16 öğrenci (10= Kız, 6= Erkek) tespit edilmiş ve bu öğrencilerin yaratıcı drama yöntemini kullanma özyeterliklerine ilişkin görüşleri belirlenmiştir. Öğrencilerden 8'i Sınıf Eğitimi, 8'i ise Okul Öncesi Eğitimi ABD'de öğrenim görmektedir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada nicel veri toplama aracı olarak Can ve Cantürk Günhan (2009) tarafından geliştirilen "Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Algısı Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçeğin pilot uygulaması 178 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Ölçek tek faktörlü olup faktör yük değerleri 0,42 ile 0,78 arasında değişmektedir. Cronbach's Alpha 0,95 olan ve toplam 47 maddeden oluşan ölçek 1-5 puan aralığında derecelendirilmiştir. Ölçekle yer alan 36 madde olumlu, 11 madde olumsuzdur. Bu araştırma için elde edilen Cronbach's Alpha değeri 0,95'tir.

Çalışmanın nitel verilerinin elde edilmesinde araştırmacı tarafından geliştirilmiş olan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik özyeterliklerini değerlendirmek için toplamda 4 soru oluşturulmuş bu sorular alanında uzman öğretim elemanlarının görüşüne sunulmuştur. Gelen dönütler sonrasında yarı yapılandırılmış görüşme formu 3 soruya indirilmiş ayrıca kişisel bilgiler formu da eklenmiştir.

Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi

Araştırma 2018-2019 eğitim-öğretim yılının bahar döneminde gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracına kişisel bilgiler formu da eklenmiş daha sonra katılımcılara uygulanmıştır. Uygulama yapılmadan önce ölçeğin doldurulmasına ilişkin olarak bilgilendirme yapılmıştır. Öğretmen adayları tarafından doldurulan ölçek verileri bilgisayar ortamına aktarılmış ve verilen normal dağılım gösterip göstermediğini kontrol etmek için Shapiro-Wilk uygulanmıştır. Gerçekleştirilmiş olan çözümlenmeler sonrasında verilerin normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir ($p>005$). Buna bağlı olarak da verilerin çözümlenmesinde parametrik testlerden yararlanılmıştır. Frekans, yüzde ve standart sapmalar alınmış, iki grulu karşılaştırmalar için t-testi yapılmıştır.

Yarı yapılandırılmış görüşme formu öğrencilerle yüz yüze görüşmeler yapılarak uygulanmıştır. Öğrencilerle yapılan görüşmeler not edilmiş daha sonrasında elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Veriler büyük bir özenle okunmuş ve kodlar tespit edilmiştir. Birbiri ile ilişkili olan kodlar bir araya getirilmiş ve temalara ulaşılmıştır. Nitel verilerin güvenilirliğini sağlamak için aynı işlem için alanında uzman başka bir öğretim elemanından yardım alınmıştır. İki farklı bakış açısı ile ortaya çıkarılan kodların karşılaştırılması için Miles & Huberman'ın (1994) güvenilirlik formülünden "Güvenirlik = Görüş Birliği/ (Görüş Birliği+Görüş Ayrılığı)" yararlanılmıştır. Yapılan hesaplamalar sonucunda oluşturulan kodlara ilişkin görüş birliğinin % 81'in üzerinde olduğu belirlenmiştir.

Bulgular

Çalışmanın bu bölümünde alt problemlere yanıt vermek amacı ile yapılan çözümlenmelerden elde edilen sonuçlar tablolar halinde sunulmuştur. Araştırmanın birinci alt problemini yanıtlamak amacı ile öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik özyeterlik algıları ile "cinsiyet" değişkeni arasında bir ilişki olup olmadığına bakılmıştır. T-testi analizi sonuçları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Ölçek Puanlarının "Cinsiyet" Değişkenine Göre t-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	\bar{x}	SS	sd	t	p
Kız	204	194,28	20,73	300	1,87	,06
Erkek	98	188,72	29,92			

Tablo 1'e göre kız ve erkek öğrencilerin yaratıcı drama yöntemini kullanmaya ilişkin özyeterlik algıları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır [$t(300)=1,87$, $p>0,05$]. Kız öğrencilerin ortalamalarının ($\bar{x}=194,28$) erkek öğrencilerin ortalamalarından ($\bar{x}=188,72$) daha yüksek olduğu ancak farkın anlamlı olmadığı tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya ilişkin özyeterlik algılarına yönelik ölçekten elde edilen puanlar "öğrenim görülen bölüm" değişkenine göre çözümlenmiş ve t-testi uygulanmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 2'de sunulmaktadır.

Tablo 2. Ölçek Puanlarının "Öğrenim Görülen Bölüm" Değişkenine Göre t-Testi Sonuçları

Bölüm	N	\bar{x}	SS	sd	t	p
Sınıf Öğretmenliği	129	191,10	25,64	300	-,855	,393
Okul Öncesi Öğretmenliği	173	193,50	23,06			

Tablo 2 incelendiğinde sınıf öğretmenliği ($\bar{x}=191,10$) ve okul öncesi öğretmenliği ($\bar{x}=193,50$) adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya ilişkin özyeterlik algılarının benzer olduğu görülmektedir [$t(300)=-,855$, $p>0,05$]. Öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya ilişkin özyeterlik algısı ölçeğinden elde edilen puanlarla "sınıf düzeyi" değişkeni arasında bir ilişki olup olmadığına bakılmıştır. Ortaya çıkan t-testi bulguları Tablo 3'te sunulmaktadır.

Tablo 3. Ölçek Puanlarının "Sınıf Düzeyi" Değişkenine Göre T-Testi Sonuçları

Sınıf	N	\bar{x}	SS	sd	t	p
3. Sınıf	149	192,17	22,58	300	-,216	,829
4. Sınıf	153	192,77	25,72			

Tablo 3 incelendiğinde 3. sınıf öğrencilerinin ($\bar{x}=192,17$) ve 4. sınıf öğrencilerinin ($\bar{x}=192,77$) yaratıcı drama yöntemini kullanmaya ilişkin özyeterlik algıları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir [$t(300)=-,216$, $p>0,05$]. Öğretmen adaylarından elde edilen yaratıcı drama yöntemi kullanmaya ilişkin özyeterlik algısı puanları "ek yaratıcı drama kursu almış olma" değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Elde edilene t-testi sonuçları Tablo 4'te sunulmaktadır.

Tablo 4. Ölçek Puanlarının "Ek Atölye Çalışmalarına Katılmış Olma" Değişkenine Göre T-Testi Sonuçları

Ek Atölye Çalışmalarına Katılma	N	\bar{x}	SS	sd	t	p
Evet	85	189,91	26,02	300	-1,136	,257
Hayır	216	193,43	23,46			

Tablo 4 incelendiğinde daha önce yaratıcı drama atölyelerine katıldığını belirten öğrencilerle ($\bar{x} = 189,91$) katılmadığını belirten öğrencilerin ($\bar{x} = 193,43$) yaratıcı drama yöntemini kullanmaya ilişkin özyeterlik algıları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir [$t(300)=-1,136$, $p>0,05$].

Araştırmanın ikinci alt problemine yanıt vermek amacı ile öğretmen adaylarının yaratıcı dramayı bir yöntem olarak kullanma konusundaki yeterliklerine ilişkin görüşleri analiz edilmiş ve iki temaya ulaşılmıştır. “Mesleki gelişim” ve “kendini keşfetme” temaları belirlenmiştir. Mesleki gelişim teması “öğretmenlik becerileri ve aktif katılım” kodlarını içermektedir. Kendini keşfetme teması ise “sosyalleşme, duyguları destekleme ve sanat” kodlarını içermektedir. Mesleki gelişim temasının “öğretmenlik becerileri” koduna ilişkin olarak belirlenmiş olan görüşler Tablo 5’te sunulmaktadır.

Tablo 5. Öğretmen Adaylarının “Öğretmenlik Becerileri” Koduna İlişkin Görüşleri

Öğretmen adaylarının görüşleri	Frekans
Isınma çalışmaları yaptırabilirim.	12
Yaratıcı drama çalışmaları ile kişisel anlamda geliştiğimi hissettim.	9
Yaratıcı drama tekniklerini uygulayabilirim.	9
Yaratıcı bir öğretmen olabilirim.	8
Tanışma çalışmalarını yaptırabilirim	8
Öğrencilerle birbirimizi daha fazla tanıyabiliriz.	5
Yaratıcı drama tekniklerini uygulama konusunda eksiklerim olduğunu düşünüyorum.	3
Yaratıcı drama sayesinde geleneksel bir öğretmen olmayacağım.	3
Onları yeni şeyler keşfetmesini sağlayabilirim.	2

Tablo 5 incelendiğinde öğretmen adaylarının yaratıcı drama çalışmalarının temel uygulamalarını yapma konusunda duyarlı oldukları görülmektedir. Örneğin 12 öğretmen adayı ısınma çalışmalarını yaptırabileceğini; 8 öğretmen adayı da tanışma çalışmaları yaptırabileceğini belirtmiştir. Öğretmen adaylarından 8’i yaratıcı drama çalışmaları sayesinde daha yaratıcı bir öğretmen olabileceğini dile getirmiştir. Genel olarak Tablo 5 incelendiğinde katılımcıların yaratıcı drama çalışmalarını mesleki anlamda kullanma konusunda kendilerini yeterli gördükleri söylenebilir. Ancak tüm bu olumlu ifadelere ek olarak 3 öğretmen adayı yaratıcı drama tekniklerinin uygulanmasına ilişkin olarak birtakım eksiklerinin olduğunu belirtmiştir. Mesleki gelişim temasının “aktif katılım” koduna yönelik olarak öğretmen adaylarının ortaya koymuş olduğu görüşler Tablo 6’da sunulmaktadır.

Tablo 6. Öğretmen Adaylarının “Aktif Katılım” Koduna İlişkin Görüşleri

Öğretmen adaylarının görüşleri	Frekans
Öğrencilerin dersleri sevmesini sağlayabilirim.	12
Öğrencileri derslerde etkin kılacak çalışmalar yaptırabilirim.	12
Öğrencilere zor gelen derslerde onların motivasyonlarını arttırabilirim.	9
Derslerin daha eğlenceli bir hale gelmesini sağlayabilirim.	8
Kalıcı öğrenmeyi sağlayabilirim.	4
Yaratıcı drama sayesinde öğrencilerin öğrendikleri bilgiyi kullanmalarını sağlarım.	2
Yaratıcı drama çalışmaları sayesinde öğrencileri derslerde sürekli oturmaktan kurtarabilirim.	1

Tablo 6 incelendiğinde öğretmen adaylarının öğrencilerin derse katılımını sağlamak için yaratıcı dramadan yararlanma düşüncesinde olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarından 12’si yaratıcı drama çalışmaları sayesinde dersleri sevdirebileceklerini belirtmiştir. Yine 12 öğretmen adayı öğrencileri derste etkin kılacak çalışmalar yapabileceğini belirtmiştir. Araştırmaya katılan 9 öğretmen adayı da özellikle de öğrencilere zor gelen derslerde motivasyonu sağlamak için yaratıcı drama çalışmalarını kullanabileceklerini dile getirmiştir. Katılımcılardan 8’i de dersi daha eğlenceli kılabileceğini belirtmiştir. Öğretmen adayları mesleğe başladıktan sonra öğrencilerini derslerde etkin kılmak için yaratıcı dramayı kullanmada kendilerini yeterli gördükleri söylenebilir. Kendini keşfetme temasının “sosyalleşme” koduna ilişkin olarak tespit edilmiş olan öğretmen adaylarına ait görüşler Tablo 7’de sunulmaktadır.

Tablo 7. Öğretmen Adaylarının “Sosyalleşme” Koduna İlişkin Görüşleri

Öğretmen adaylarının görüşleri	Frekans
Öğrencilerin grup içerisinde kendini ifade etmesini sağlayabilirim.	14
Öğrencilerimin iletişim becerilerini geliştirebilirim.	12
Öğrencilerin yardımlaşma becerilerini geliştirebilirim.	9
Öğrencilerimin arasında olumlu ilişkiler geliştirebilirim.	9
Kendilerini özgürce ifade etmeleri fırsatlar veririm.	8
İşbirliği kurmalarını sağlayabilirim.	6
Öğrencilerin kendi aralarında dayanışma yapmalarını sağlayabilirim.	5
Öğrencilerin arasındaki dostluk ilişkilerini güçlendirebilirim.	3
Birbirlerini oldukları gibi kabul etmelerine yardımcı olurum.	3
Özellikle iletişime kapalı öğrencilerimi destekleyebilirim.	2

Öğrenciler için daha samimi ortamlar oluşturabilirim.	2
Başkalarının neyi sevmediğini fark etmelerini sağlayabilirim.	1
Her konuda girişimci bireyler olmalarına yardımcı olabilirim.	1

Tablo 7 incelendiğinde sosyalleşme koduna ilişkin olarak öğretmen adaylarının kendilerini oldukça iyi bir noktada gördüklerini söylemek mümkündür. Öğretmen adayları öğrencilerinin kendilerini ifade etmesine yardımcı olurken (14 katılımcı); iletişim becerilerini geliştirirken (12 katılımcı); öğrencilerine yardımlaşmayı öğretirken (9 katılımcı) yaratıcı drama çalışmalarından yararlanabileceklerini belirtmiştir. Genel olarak Tablo 9 incelendiğinde sosyal becerileri geliştirme konusunda drama uygulamalarını kullanmak için öğretmen adaylarının kendilerini yeterli gördükleri ifade edilebilir. Kendini keşfetme temasının “duyguları destekleme” koduna ilişkin olarak öğretmen adaylarının görüşleri Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Öğretmen Adaylarının “Duyguları Destekleme” Koduna İlişkin Görüşleri

Öğretmen adaylarının görüşleri	Frekans
Başkalarına saygı göstermeleri için çalışmalar yaptırabilirim.	14
Drama sayesinde öğrencilerimin özgüvenini geliştirebilirim.	12
Başkalarına yönelik olarak daha anlayışlı olmalarını sağlayabilirim.	12
Sabır göstermelerini sağlarım.	10
Empati kurmalarını sağlayacak çalışmalar yaptırabilirim.	8
Öğrencilerde adalet duygusunu geliştirebilirim.	5
Hoşgörülü olmalarını sağlayabilirim.	5
Sorumluluk alma bilinci geliştirebilirim.	5
Sevgi eğitimi yaptırabilirim.	2
Özdenetim becerisini geliştirebilirim.	3
Ahlaki değerleri geliştirebilirim.	2

Tablo 8 dikkate alındığında öğretmen adayları özellikle öğrencilerinde saygı geliştirmek için (14 katılımcı) yaratıcı dramayı bir yöntem olarak kullanabileceklerini belirtmektedir. Öğretmen adayları yaratıcı drama yöntemi uygulayarak öz güveni (12 katılımcı); başkalarına yönelik olarak anlayışlı olmayı (12 katılımcı); sabırlı olmayı (10 katılımcı) geliştirebileceklerini ifade etmiştir. Öğretmen adayları olumlu duygular geliştirmede yaratıcı dramayı bir yöntem olarak uygulama konusunda kendilerini iyi bir noktada görmektedir. Bunlara ek olarak empati, adalet, hoşgörü, sorumluluk, sevgi gibi duyguları geliştirmede de yaratıcı drama yöntemini uygulayabileceklerini belirtmişlerdir. Kendini keşfetme temasının “sanat” koduna ilişkin olarak belirlenmiş olan görüşler Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9. Öğretmen Adaylarının “Sanat” Koduna İlişkin Görüşleri

Öğretmen adaylarının görüşleri	Frekans
Öğrencilerimin yaratıcı yönlerini geliştirebilirim.	13
Resim çalışmaları yaptırabilirim.	12
Öğrencilere özgürce hareket etme fırsatı verebilirim.	11
Kendi sanat eğilimlerini keşfetmelerine yardımcı olabilirim.	10
Öğrencilerin kendi güçlü yönlerini keşfetmelerini sağlarım.	10
Tiyatro sevgisi kazandırabilirim.	10
Müziğe ilişkin olarak yatkınlıkları görmelerini sağlayabilirim.	10
Öğrencilerde heykel sanatına ilişkin bir farkındalık oluşturabilirim.	8
Gözlem yeteneklerini geliştirebilirim.	8
Özgün öyküler yazmalarını sağlayabilirim.	8
Dans ederek kendilerini ifade etmelerini sağlayabilirim.	7
Öğrencilerin güçsüz olan yönlerini geliştirmeye çalışırım.	6
Sanata yönelik duyarlılık/sevgi geliştirmeye çalışırım.	6
Çağdaş sanatlara ilişkin olarak farkındalık geliştirebilirim.	5

Tablo 9 incelendiğinde öğretmen adayları mesleğe başladıktan sonra öğrencilerinin yaratıcılığını geliştirmede (13 katılımcı); resim çalışmaları yaptırmada (12 katılımcı); hareket özgürlüğü sağlamada (11 katılımcı); sanat eğilimlerini keşfetmede (10 katılımcı); güçlü yönlerini keşfetmede (10 katılımcı); müzik eğilimini keşfetmede (10 katılımcı); tiyatro sevgisi aşılama (10 katılımcı) yaratıcı dramayı bir yöntem olarak kullanmak için kendilerini yeterli görmektedir. Genel olarak öğretmen adayları yaratıcı drama çalışmaları sayesinde sanatın hemen her dalında öğrencilerinin yetilerini geliştireceklerinin farkındadır. Diğer taraftan 6 katılımcı da sanata ilişkin olarak duyarlılık geliştirebileceklerini ifade etmiştir.

Sonuç ve Tartışma

Elde edilen nicel verilerinin analizi için kullanılan t testi sonucunda kız ve erkek öğrencilerin yaratıcı drama yöntemini kullanmaya ilişkin özyeterlik algıları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu sonuca göre kız ve erkek öğrencilerin yaratıcı drama yöntemini kullanma konusundaki özyeterlilik algılarının birbirine benzer olduğunu söylemek mümkündür. Elde edilen bulgular daha önce gerçekleştirilen çalışmaları destekler niteliktedir. Aksoy (2019) öğretmen adaylarının drama yöntemini kullanmaya ilişkin özyeterlik algılarını araştırmıştır. İngilizce ve Türkçe öğretmenliği bölümlerinde yapılan araştırmada cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı tespit edilmiştir. Şahin ve Yeşilyurt (2014) Türkçe eğitimi bölümünde öğrenim gören öğretmen adayları ile yaptığı çalışmada onların yaratıcı drama yöntemini kullanmaya ilişkin

özyeterlik algılarını değerlendirmiştir. 80 öğretmen adayı ile yapılan çalışmada cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır. Cinsiyet değişkenine göre yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarında anlamlı bir farklılık olmadığını ortaya koyan pek çok çalışma bulunmaktadır (Fenli, 2010; Maden, 2010; Şahin, 2018; Oğuz Namdar ve Kaya, 2019). Buna sonuçlara karşın cinsiyet değişkenine göre yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik özyeterlik algılarında kız öğrenciler lehine cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olduğunu gösteren çalışmalar da bulunmaktadır. Turan, Kuşoğlu ve Albayrak (2012) 180 sınıf öğretmeni adayı ile yaptıkları çalışmada öğretmen adaylarının yaratıcı drama kullanmaya yönelik öz yeterliklerini ve coğrafya, tarih ve vatandaşlık bilgileri konularında ele almıştır. Çalışmanın sonucuna göre cinsiyet değişkenine göre özyeterlik algılarında kız öğrenciler lehine anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Çetingöz (2012) okul öncesi öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 190 öğretmen adayı ile yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya ilişkin olarak öz yeterliklerini incelemiştir. Araştırma sonucuna göre kız öğrenciler lehine anlamlı bir farklılık elde edilmiştir.

Mevcut çalışmada, öğrenim görülen bölüm değişkenine göre gruplar arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Sınıf öğretmenliği ve okul öncesi öğretmenliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin yaratıcı drama yöntemini kullanma özyeterliğine ilişkin algıları benzerdir. Bu durum her iki bölümde de öğretmen adaylarının yaratıcı drama dersinden benzer biçimde yararlandığının bir göstergesi olabilir. Diğer taraftan öğrenciler drama dersini aynı yıl içerisinde aynı sınıf düzeyinde aldıkları için de benzer algılara sahip olabilirler. Elde edilen sonuçlar daha önce yapılan çalışmaları da destekler niteliktedir. Aksoy (2019) öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya ilişkin özyeterlik algılarını karşılaştırmalı bir şekilde araştırmıştır. Çalışmanın sonuçlarına göre İngilizce ve Türkçe öğretmenliğinde öğrenim gören öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanma özyeterlikleri arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Şahin de (2018) benzer bir şekilde yaratıcı drama yöntemini kullanma özyeterlik algılarının bölüm değişkenine göre farklılaşmadığını tespit etmiştir.

Sınıf düzeyi göz önüne alındığında gruplar arasında yaratıcı drama yöntemini kullanma özyeterlik algısının farklılaşmadığı tespit edilmiştir. 3. ve 4. Sınıf öğrencilerinin yaratıcı drama yöntemini kullanma özyeterlik algıları birbirine benzerdir. Araştırmadan elde edilen bu sonuç daha önce yapılan çalışmaları destekler niteliktedir. Aksoy (2019) öğretmen adayları ile yaptığı çalışmada sınıf düzeyi (3. ve 4. Sınıf) değişkenine göre gruplar arasında anlamlı bir farklılığın olmadığını tespit etmiştir. Susar Kırmızı ve Saygı (2015) yaptıkları araştırma ile 380 sınıf öğretmeni adayının yaratıcı drama yöntemi kullanmaya yönelik özyeterlik algılarını farklı değişkenlere göre karşılaştırmıştır. Sınıf düzeyi değişkenine göre yapılan karşılaştırmada 3. ve 4. sınıflarda öğrenim gören öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya ilişkin özyeterlik algıları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Araştırmadan elde edilen bir başka sonuca göre daha önce yaratıcı drama atölyesi çalışmalarına katılan öğrencilerle katılmayan öğrencilerin yaratıcı drama yöntemini kullanmaya ilişkin özyeterlik algıları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Her iki grubun yaratıcı drama yöntemini kullanma özyeterliğine ilişkin algıları benzerdir. Bu durum öğrencilerin fakültelerinde nitelikli bir şekilde drama dersi almaları ile açıklanabilir. Yaratıcı drama konusunda farklı yerlerden kurs alan öğrencilerin özyeterlik algıları ile kurs almayan öğrencilerin algıları birbirine benzerdir. Elde edilen bu sonuç daha önce yapılan araştırmaları destekler niteliktedir. Çetingöz ise (2012) yaptığı çalışmada atölye çalışması alan öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanma özyeterlik algılarının anlamlı düzeyde farklılık gösterdiğini belirlemiştir.

Araştırmadan elde edilen nitel sonuçlara göre öğretmen adayları yaratıcı dramanın bir yöntem olarak uygulanması konusunda olarak kendilerini iyi bir noktada görmektedir. Görüşler ağırlıklı bir şekilde olumlu yöndedir. Aynı zamanda yaratıcı dramanın kendilerini kişisel anlamda da geliştirdiğini de belirtmişlerdir. Öğretmenlik becerileri kodu kapsamında katılımcılar yaratıcı drama çalışmalarının kendilerini mesleki anlamda geliştirdiğini belirtmiştir. Elde edilen sonuçlar daha önce yapılan çalışmalar destekler niteliktedir. Koşucu & Hursen (2017) öğretmen adayları ile yaptığı çalışmada yaratıcı dramanın yönteminin onları mesleki anlamda geliştirdiğini tespit etmiştir. Kereks & King (2010) yaratıcı dramanın öğretmen yetiştirmede mesleki gelişimi destekleyeceğini belirtmiştir. Yaratıcı drama öğretmen adaylarının mesleklerine ilişkin olarak olumlu duygular geliştirmesini sağlamaktadır. Hamurcu (2008) öğretmen adayları ile yaptığı deneysel çalışma sonrasında onların görüşlerini almıştır. Öğretmen adaylarına göre yaratıcı drama uygulamaları mesleki anlamda onlara olumlu nitelikler kazandırmıştır. Elde edilen bu sonuçları destekleyen pek çok çalışma bulunmaktadır (Kaf Hasırcı, Bulut ve İflazoğlu Saban, 2008). Bu araştırmaya göre yalnızca 3 katılımcı yaratıcı drama tekniklerini uygulama konusunda bazı eksiklerinin olduğunu dile getirmiştir. Elde edilen sonuçlar diğer araştırmaları da destekler niteliktedir. Ezer ve Ulukaya Öteleş (2020) yaptıkları çalışmada, öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya ilişkin görüşlerini tespit etmeyi amaçlamıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre öğretmen adayları drama yöntemini mesleklerine başladıktan sonra uygularken çeşitli sorunlar yaşayabileceklerini belirtmiştir. Erdoğan'ın (2011) yaptığı araştırmada sınıf öğretmenleri Türkçe dersinde yaratıcı drama uygulamalarında yöntem konusunda sorun yaşadıklarını ifade etmiştir. Benzer sonuçlar başka çalışmalarda da tespit edilmiştir (Akkaya, 2012; Akyel ve Çalışkan, 2013, Ormanlı ve Şaşmaz, 2010).

Öğretmen adaylarının öğrencilerin derse katılımını sağlamak için olumlu görüşler ortaya koyduğu görülmüştür. Mesleğe başladıktan sonra dersleri sevdirmek, derse onları etkin kılacak çalışmalar yaptırmak, eğlenceli bir ortam sağlamak, öğrencilerinin motivasyonunu arttırmak gibi konularda yaratıcı drama uygulamaları yapmak için kendilerini yeterli gördükleri belirlenmiştir. Ayrıca çalışmaya katılan 1 öğretmen de yaratıcı drama uygulamaları sayesinde öğrencileri

oturmaktan kurtarabileceğini belirtmiştir. Kaf Hasırcı, Bulut ve İflazoğlu Saban (2008) öğretmen adayları ile yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının yaratıcı drama çalışmalarına ilişkin görüşlerini tespit etmiştir. Öğretmen adaylarına göre yaratıcı drama eğitimde etkili bir yöntemdir. Prabjandee & Inthachot (2013) yaratıcı dramanın dersin etkililiğini arttırdığını belirtmektedir. Popper da (2005) yaratıcı drama çalışmalarının motivasyonu artırdığını ifade etmiştir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre öğretmen adayları öğrencilerini sosyalleştirmek için yaratıcı drama uygulamaları yaptırma konusunda kendilerini yeterli görmektedir. Öğretmen adayları mesleğe başladıktan sonra grup içinde kendini ifade etme, iletişim becerilerini geliştirme, yardımlaşma, olumlu ilişkiler geliştirme, iş birliği yapma, dayanışma, birbirini olduğu gibi kabul etme, samimi ortamlar oluşturma gibi konularda yaratıcı drama uygulamalarından yararlanabileceklerini belirtmiştir. Kuşdemir Kayıran'ın (2018) öğretmen adayları ile yaptığı çalışmada, öğretmen adayları yaratıcı drama yöntemini öğrencilerin sosyal becerilerini ve iş birliğini geliştirmek için kullanabileceklerini belirtmiştir. Bütün, Uzuner ve Duman (2015) öğretmen adayları ile yaptığı çalışmada öğretmen adayları yaratıcı dramayı sosyalleştiren bir yöntem olarak nitelendirmiştir. Daha önce yapılan pek çok araştırma yaratıcı dramanın sosyalleşmeye olumlu etkileri olduğu yönündedir. Elde edilen sonuç daha önce yapılan çalışmaları destekler niteliktedir (Kaf Hasırcı, Bulut ve İflazoğlu Saban, 2008; Kılıç Kırbasoğlu ve Eyüp, 2013; Rances, 2005).

Öğretmen adayları mesleğe başladıktan sonra olumlu duyguları geliştirmek için yaratıcı dramayı bir yöntem olarak kullanabileceklerini belirtmiştir. Özellikle saygı, özgüven, anlayışlı olma ve sabır geliştirmek için yaratıcı drama çalışmaları uygun bir alan olarak görülmüştür. Öğretmen adayları özellikle öğrencilerinin başkaları iletişimini güçlendirmede, duyguları desteklemede yaratıcı dramadan bir yöntem olarak yararlanabilecek yeterlilikleri olduğunu dile getirmektedir. Empati, sevgi, adalet gibi duygular ön plana çıkarılmıştır. Başçı ve Gündoğdu (2011) öğretmen adayları ile yaptığı çalışmada yaratıcı dramanın empati ve özgüveni geliştirdiği yönünde tespitler yapmıştır. Wagner'e (1988) göre de yaratıcı dramanın empati ve özgüveni geliştirici bir yönü bulunmaktadır. Kasapoğlu (2019) yaptığı çalışmada öğretmen adayları yaratıcı dramanın hoşgörü, sevecenlik gibi nitelikleri geliştirdiğini ifade etmiştir. Freeman, Sullivan & Fulton (2003) yaratıcı drama çalışmalarının benlik kavramı ve sosyal becerilerin gelişimi üzerinde olumlu etkileri olduğunu belirlemiştir.

Öğretmen adayları sanatın bütün dallarına yönelik olarak öğrencilerinin yetilerini geliştirmede yaratıcı dramayı bir fırsat olarak görmektedir. Yaratıcılığı geliştirme öncelikli olmak üzere, resim, müzik, heykel, dans, tiyatro dallarında öğrencilerine yaratıcı drama uygulamaları yapabileceklerini dile getirmişlerdir. Öğrencilerin gözlem yetilerini geliştirmek için de yine yaratıcı drama bir fırsat olarak görülmektedir. Katılımcılar öğrencilerini sanata duyarlılık konusunda geliştirmek için yaratıcı drama çalışmalarını kullanmakta kendilerini yeterli görmektedir. Elde edilen bulgular daha önce yapılan çalışmaları da destekler niteliktedir. Baran Burçoğlu ve Aykaç da (2013)

yaratıcı drama çalışmalarının öğrenciye sanatla iç içe olma konusunda önemli fırsatlar sunduğunu belirtmektedir. Sanat eseri inceleme sürecine ilişkin olarak gerçekleştirilen çalışma sonrasında katılımcılar sanat ve sanat eserlerine ilişkin olarak olumlu görüşler ortaya koymuştur. Yaratıcı dramanın eğitimin pek çok alanında etkin bir şekilde kullanılması öğretmen adayları açısından zenginleştirici bir durum olarak görülebilir. Sever (2010) 3. sınıf öğrencileri (n= 52) ile birlikte yaptığı çalışmada müzik eğitiminde yaratıcı drama etkinliklerinden yararlanmışır. Sekiz haftalık deneysel çalışmanın sonunda yapılan analizlerde deney grubu lehine anlamlı bir farklılık elde edilmiştir. Winston (2005) öykülerle yapılan drama eğitiminde moral değerlerin verilmesinde etkili olduğunu belirtmektedir. Özellikle ilkökul çocuklarında moral değerlerin eğitiminde dramanın ve öykülerin özel bir yeri olduğunu vurgulamaktadır. Freeman, Sullivan, & Fulton, (2003) yaratıcı drama etkinliklerinin benlik kavramı, problem davranış ve sosyal beceriler üzerindeki etkilerini incelemiştir. 3. ve 4. Sınıf öğrencileri (n=237) ile yaptığı deneysel çalışmada Solomon tasarımını kullanmıştır. Araştırmada sorunlu davranışların azaltılmasında, olumlu benlik algısının geliştirilmesinde ve sosyalleşmede yaratıcı dramanın etkili olduğu belirlenmiştir. Mcnaughton (1997) çalışmada dramanın çocukların yaratıcı yazma becerilerini geliştirmede etkili bir araç olup olmadığını araştırmıştır. Çalışmaya göre drama deneyimi çocukların yapı, fikir ve duyguları ifade etme gibi alanlarda yazma görevini daha etkin bir şekilde yerine getirmelerine yardımcı olmuştur. Deney grubu öğrencileri kontrol grubu öğrencilerine oranla ortalama %24,5 daha başarılı olmuştur.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda şu öneri geliştirilmiştir. Yaratıcı drama derslerini yürüten öğretim elemanları yaratıcı drama tekniklerini uygulama konusunda öğretmen adayları ile daha fazla çalışma yapmalıdır. Yaratıcı drama derslerinde öğretmen adaylarının çok yönlü bir şekilde geliştirilmesine devam edilmesi uygundur.

Etik Kurul İzin Bilgisi: *Bu araştırma, Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etiği Kurulunun 27/01/2021 tarihli E-93803232-622.02-14081 sayılı kararı ile alınan izinle yürütülmüştür.*

Yazar Çıkar Çatışması Bilgisi: *Araştırma yazarının çalışmasını, uygun olmayan bir şekilde etkileyecek herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.*

Yazar Katkısı: *Araştırma yazarı, çalışmanın ortaya çıkarılması sürecinde üzerine düşen görevleri yerine getirmiştir.*

Kaynakça

Achurra, C. & Villardonb, L. (2012). Teacher' self-efficacy and student learning. *The European Journal of Social & Behavioural Sciences*, 366-383.

Adıgüzel, Ö. (2019). *Eğitimde yaratıcı drama*. Yapı Kredi Yayınları.

- Adıgüzel, Ö. (2006). Yaratıcı drama kavramı, bileşenleri ve aşamaları. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1 (1), 16-27.
- Akçaoğlu Çayır, N. ve Gökbulut, Ö. Ö. (2015). Yaratıcı drama yöntemi ile öğretmen yeterliklerinden kişisel gelişim üzerine nitel bir çalışma. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 252-270.
- Akkaya, M. (2012). *Sosyal bilgilerde göç konusunun drama yöntemiyle öğretiminin akademik başarıya etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Aksoy, A. (2019). İngilizce ve Türkçe öğretmen adaylarının yaratıcı dramayı kullanmaya yönelik öz-yeterlikleri. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(21), 66-76.
- Akyel, Y. ve Çalışkan, N. (2013). Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin drama yöntemi yeterliliklerinin değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(3), 161-173.
- Alrefaei, N. A. (2015). *Teachers' sense of efficacy: Examining the relationship of teacher efficacy and student achievement*. Theses and dissertations, University of Arkansas.
- Altuntaş, O. ve Altunova, H. H. (2015). Yaratıcı drama yönteminin üniversite öğrencilerinin duygusal gereksinimleri üzerine etkisi. *Turkish Studies*, 10(11), 113-126.
- Bandura, A. (1978). Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavioral change. *Advances in Behaviour Research and Therapy*, 1(4), 139-16. [Available online at: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/0146640278900024>], Retrieved on 14. December. 2020.
- Bandura, A. (1989). Regulation of cognitive processes through perceived self-efficacy. *Developmental Psychology*, 25, 729-735. [Available online at: <https://www.uky.edu/~eushe2/Bandura/Bandura1989DP.html>], Retrieved on December 14. 2020.
- Baki, A. ve Gökçek, T. (2012). Karma yöntem araştırmalarına genel bir bakış. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(42), 1-21.
- Baran Burçoğlu, E. ve Aykaç, M. (2013). Sanat eserlerini incelemede yaratıcı drama yönteminin kullanımına ilişkin katılımcı görüşleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2), 181-191.
- Başçı, Z. ve Gündoğdu, K. (2011). Öğretmen adaylarının drama dersine ilişkin tutumları ve görüşleri: Atatürk Üniversitesi örneği. *İlköğretim Online*, 10(2), 454-467.
- Bell, E. (2008). *Theories of performance*. California: SAGE.

- Bütün, M. A., Uzuner, A. ve Duman, N. (2015). Coğrafya öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemine ilişkin görüşleri. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 10(1), 1-14.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Can, B. ve Cantürk Günhan, B. (2009). Yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik özyeterlik ölçeği. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 4(1), 34-43.
- Caprara, G. V., Barbaranelli, C., Steca, P. & Malone, P. S. (2006). Teachers' self-efficacy beliefs as determinants of job satisfaction and students' academic achievement: A study at the school level. *Journal of School Psychology*, 44, 473-490.
- Cawthon, S. W. & Dawson, K. (2009). Drama for schools: Impact of a drama-based professional development program on teacher self-efficacy and authentic instruction. *Youth Theatre Journal*, 23(2), 144-161.
- Chou, C. M., Shen, C. H., Hsiao, H. C. & Shen, T. C. (2019). Factors influencing teachers' innovative teaching behaviour with information and communication technology (ICT): The mediator role of organizational innovation climate. *Educational Psychology*, 39(1), 65-85.
- Creswell, J. W. (2003). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Çalışkan, N. ve Karadağ, E. (2005). Dramada beden dili. *Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi*, 6(2), 103-113.
- Çelikten, M., Şanal, M. ve Yeni, Y. (2005). Öğretmenlik mesleği ve özellikleri. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(2), 207-237.
- Çetingöz, D. (2012). Okul öncesi eğitimi öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik özyeterlikleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42, 131-142.
- De Jong, R., Mainhard, T., Van Tartwijk, J., Veldman, I., Verloop, N., & Wubbels, T. (2014). How pre-service teachers' personality traits, self-efficacy, and discipline strategies contribute to the teacher-student relationship. *British Journal of Educational Psychology*, 84(2), 294-310.
- Demirtaş, H., Cömert, M. ve Özer, N. (2011). Öğretmen adaylarının özyeterlik inançları ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Eğitim ve Bilim*, 36(159), 98-111.
- Duban, N. ve Düzgün M. E. (2013). Views of teachers on the use of drama method in science and technology courses. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, 4(2), 46-55.
- Duffy, B. (2006). *Supporting Creativity and Imagination in the Early Years. Supporting Early Learning*. [Available online at: <https://eric.ed.gov/?id=ED493259>], Retrieved on December 13, 2020

Ekiz, D. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Erbay ve Yıldırım Doğru, (2010). The effectiveness of creative drama education on the teaching of social communication skills in mainstreamed students. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2, 4475–4479.

Erdoğan, T. (2010). Sınıf öğretmenlerinin Türkçe derslerinde yaratıcı drama yöntemini kullanma durumlarının incelenmesi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 6(12), 23-36.

Ezer, F. ve Ulukaya Öteleş, Ü. (2020). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yaratıcı dramanın bir öğretim yöntemi olarak kullanımına ilişkin görüşleri. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(2), 709-718.

Fleming, M. (2018). *The art of drama teaching*. London: Routledge.

Fenli, A. (2010). *Sınıf öğretmeni adaylarının yaratıcı drama dersine yönelik tutumları (MAKÜ örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur.

Fenner, P. & Hagens, B. (2002). Every child needs self esteem: Creative drama builds self confidence through self expression. UMI: 3040782.

Freeman, G. D., Sullivan, K. & Fulton, C. R. (2003). Effects of creative drama on self-concept, social skills, and problem behavior. *The Journal of Educational Research*, 96(3), 131-138.

Gönen, M. ve Dalkılıç, N. U. (2003). *Çocuk eğitiminde drama yöntem ve uygulamalar*. İstanbul: Epsilon Yayıncılık.

Gregersen, T. (2007). Language learning beyond words: Incorporating body language into classroom activities. *Reflections on English Language Teaching*, 6(1), 51-64.

Gürol, A. (2003). Okul öncesi öğretmenleri ile okul öncesi öğretmen adaylarının eğitimde dramanın uygulanmasına ilişkin görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 158, 25-40.

Güner, A. Z. (2008). *Eğitici drama uygulamalarının 5-6 yaş grubu çocukların sosyal-duygusal uyumlarına etkisinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul, 2008.

Hamurcu, H. (2008). *The Effects of Creative Drama on Self Efficacy Beliefs of Class Teacher Candidates in Science Education*. ICES'08. Eastern Mediterranean University, Fagamusta, North Cyprus, *Proceedings of International Conference on Educational Science*, II, 965-975.

Heath, S. B. & Shelby, W. (2005). *A way of working: teachers in drama education dramatic learning in the primary school*. London: Creative Partnerships.

Johnson, R. B., & Onwuegbuzie, A. J. (2004). Mixed methods research: A research paradigm whose time has come. *Educational Researcher*, 33(7), 14-26.

- Kaf Hasırcı, Ö., Bulut, M. S. ve İflazoğlu Saban, A. (2008). Öğretmen adaylarının yaratıcı drama dersinin bireysel ve akademik kazanımlarına ilişkin görüşleri. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 3(6), 1-25.
- Kara, Y. ve Çam, F. (2007). Yaratıcı drama yönteminin bazı sosyal becerilerin kazandırılmasına etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32, 145-155.
- Kasapoğlu, H. (2019). Etkili bir yaratıcı drama liderinin sahip olması gereken özellikler: Katılımcı görüşlerinin nitel analizi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(1), 106-122.
- Kay, N. B. (2010). Examination on self-efficacy of the pre-service teachers of classroom teacher and pre-school teacher according to creative drama method. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2(2), 4533-4539.
- Kellerman, S. (1992). I see what you mean: The role of kinesic behaviour in listening and the implications for foreign and second language learning. *Applied Linguistics* 13(3), 239-258.
- Kereks, J. & King, P. K. (2010). The king's carpet: Drama play in teacher education. *International Journal of Instruction*, 3(1), 39-60.
- Kılıç Kırbaçoğlu, L. ve Eyüp, B. (2013). Türkçe öğretmeni adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algıları. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11, 799-820.
- Köksal Akyol, A. (2012). Okul öncesi eğitimde drama ve öğretmenin rolü. *Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi*, 201, 105-116.
- Koşucu, E. & Hursen, C. (2017). The effect of creative drama activities on candidate teachers' self-directed skills. *Cypriot Journal of Educational Science*. 12(3), 148-156.
- Kuşdemir Kayıran, B. (2018). Sınıf öğretmenliği adaylarının yaratıcı dramaya ilişkin algıları ve tutumları üzerine bir çalışma. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(2), 679-708.
- Lazarides, R. & Warner, L. M. (2020). Teacher self-efficacy. *Oxford Research Encyclopedia, Education*, USA: Oxford University Press
- Luszczynska, A., Gutierrez- Dona, B. & Schwarzer, R. (2005). General self-efficacy in various domains of human functioning: Evidence from five countries. *International Journal of Psychology*, 40 (2), 80-89.
- Lynch, S. A. & Simpson, C. G. (2010). Social skills: laying the foundation for success. *Dimension of Early Childhood*, 38(2), 3-12.
- Maden, S., (2010). Türkçe öğretmenlerinin drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlilikleri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(14), 259-274.

- McNaughton, M. J. (1997). Drama and children's writing: A study of the influence of drama on the imaginative writing of primary school children. *Research in Drama Education*, 2(1), 55-86.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. California: Sage publications.
- Mojavezi, A. & Tamiz, M. P. (2012). The impact of teacher self-efficacy on the students' motivation and achievement. *Theory and Practice in Language Studies*, 2(3), 483-491.
- Mok, M. M. C & Moore, P. J. (2019). Teacher & self-efficacy. *Educational Psychology*, 39(1), 1-3.
- Morgül, M. (1995). *Yaratıcı drama ile oynayarak yaşayarak öğren*. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.
- Neuman, W. L. & Robson, K. (2014). *Basics of social research*. Toronto: Pearson Canada.
- Oğuz Namdar, A. ve Kaya, Ö. S. (2019). Öğretmenlerin yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik özyeterlik algıları ve tutumları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(4), 901-914.
- Ormancı, Ü. ve Şaşmaz, Ö. F. (2010). Dramanın ilköğretimde kullanılabilirliğine yönelik sınıf öğretmeni adaylarının görüşleri: Demirci Eğitim Fakültesi örneği. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 1(43), 165-191.
- Önalın Akfırat, F. (2006). Sosyal yeterlilik, sosyal beceri ve yaratıcı drama. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1(1), 39-58.
- Önder, A. (2002). *Yaşayarak öğrenme için yaratıcı drama*. İstanbul: Epsilon Yayıncılık.
- Prabjandee, D. & Inthachot, M. (2013). Self-directed learning readiness of college students in Thailand. *Journal of Educational Research and Innovation*, 2(1), 1-11.
- Popper, M. (2005). Main principles and practices in leader development. *Leadership And Organization Development Journal*, 26, (1) 62-75.
- Rances, J. N. (2005). *Student perceptions of improving comprehension through drama as compared to poetry and fiction in college English freshman composition courses*. Unpublished doctoral dissertation, Widener University, Chester, PA.
- Sever, Ö. (2010). *İlköğretim 3. sınıf müzik dersi müziksel yaratıcılık öğrenme alanı kazanımlarının edinilmesinde yaratıcı dramanın etkisi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Stanton, K., Cawthon, S. & Dawson, K. (2018). Self-efficacy, teacher concerns, and levels of implementation among teachers participating in drama-based instruction professional development. *Teacher Development*, 22(1), 51-77.

- Susar Kırmızı, F. (2007). Yaratıcı drama ve yaratıcı yazma uygulamalarının yaratıcı yazma başarısına etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 40(181), 93-115.
- Susar Kırmızı, F. ve Saygı, C. (2015). Sınıf öğretmeni adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz-yeterlik algıları. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 739-750.
- Snyder C R & Lopez S. J. (Eds.). (2002). *Handbook of positive psychology*. Oxford University Press US.
- Şahin, A. (2018). Sınıf ve Türkçe öğretmeni adaylarının drama yöntemini kullanmaya yönelik algılarının ve öz yeterlik düzeylerinin belirlenmesi. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(1), 1-13.
- Şahin, B. (2014). Metodoloji. İçinde Tanrıoğen, A. (Edt.). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (s.109-130). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şahin, A. ve Yeşilyurt, E. (2014). Türkçe öğretmen adaylarının drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlikleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(3), 253– 261.
- Tekerek, N. (2007). Yaratıcı dramanın özgürlüğü, alışkanlıkların kalıpları ve bir uygulama örneği. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(1), 189-219.
- Tate, K. J. (2005). A conceptual lens for observing, analyzing, and interpreting data when exploring preservice drama. *Youth Theatre Journal*, 19, 151-167.
- Turan, İ., Kuğuoğlu, İ.H. ve Albayrak, O. (2012). Öğretmen adaylarının drama öz yeterliği ve coğrafya, tarih ve vatandaşlık bilgileri konularında drama kullanımını. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 7(3), 1004-1016.
- Ulubey, Ö. (2018). The effect of creative drama as a method on skills: A meta-analysis study. *Journal of Education and Training Studies*, 6(4), 63-78.
- Üstündağ, T. (1998). Yaratıcı drama eğitim programının öğeleri. *Eğitim ve Bilim*, 22(107), 28-35.
- Yenice, N. (2012). Öğretmen adaylarının öz-yeterlik düzeyleri ile problem çözme becerilerinin incelenmesi. *Electronic Journal of Social Sciences*, 11(39), 36-58.
- Yenilmez, K. ve Uygan, C., (2010).Yaratıcı drama yönteminin ilköğretim 7.sınıf öğrencilerinin geometriye yönelik özyeterlik inançlarına etkisi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18(3), 931-942.
- Wagner, B. J. (1988). Research currents: Does classroom drama affect the arts of language? *Language Arts*, 65(1), 44-55.
- Winston, J. (2005). *Drama, narrative and moral education*. London: Routledge.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.

Zafeiriadou, N. (2009). Drama in language teaching: a challenge for creative development. *MA, Ed D TELT State School Advisor Prefecture of Drama*, 23, 4-9.

Evaluation of Self-Efficacy Perceptions of Teacher Candidates for Using Creative Drama Method *

Fatma KIRMIZI**

• **Received:** 30.06.2021 • **Accepted:** 26.03.2022 • **Online First:** 26.03.2022

Abstract

Creative drama is a method that makes the individual active in the learning process and enables them to learn by doing and experiencing. Creative drama activities in primary and pre-school education institutions are carried out by the classroom teacher. For this reason, pre-service creative drama work experience is very important. The purpose of this study is to evaluate the self-efficacy perceptions of teacher candidates regarding using creative drama method according to different variables and to determine the opinions of teacher candidates on the subject. Mixed method was used in the research. The research was carried out at Pamukkale University Faculty of Education in the fall semester of the 2018-2019 academic year (n= 302). The participants consisted of pre-service teachers studying in preschool education teaching (n=173) and classroom teaching programs (n=129). In order to obtain qualitative data, 16 students were interviewed. "Self-efficacy Perception Scale for Using Creative Drama Method" developed by Can and Cantürk Günhan (2009) was used to obtain research data. According to the research, the perceptions of teacher candidates towards using the creative drama method do not show a significant difference according to the program they are studying and the gender variable. According to the results of the qualitative data, pre-service teachers stated that the creative drama method would improve their students' active participation and social skills as well as their professional skills.

Key words: creative drama, self-efficacy, preschool education and classroom teaching.

Cited:

Kırmızı, F. (2022). Evaluation of self-efficacy perceptions of teacher candidates for using creative drama method. *Pamukkale University Journal of Education*, 56, 198-224.
doi:10.9779.pauefd.955708

* Part of this work is the "5. It was presented as an oral presentation at the scientific meeting called "International Congress on Education Sciences and Learning Technology (6-10 November 2019)" and the study was supported by Pamukkale University BAP unit.

** Prof. Dr., Pamukkale University, Faculty of Education, 0000-0002-0426-1908, fatmas_30@yahoo.com

Introduce

In recent years, there have been great changes in expectations regarding teacher competencies. The society expects teachers who train future generations to be well-educated, to attach importance to social life, to display an intellectual stance, and to communicate in a healthy way. Visionary teachers support their students not only in the academic field but also in every aspect. According to Çelikten, Şanal, and Yeni (2005), the image created by this type of teacher fits the portrait of a person who helps all students be successful, regardless of their needs, abilities or conditions. Teachers should be able to show through their words and actions what it means to be an enlightened, hardworking, virtuous and educated person.

One of the main roles of education is to develop the mental abilities of individuals while at the same time revealing their unique skills. Each individual has their own unique abilities. Teachers should be able to organize creative environments that will enable their students to discover their abilities. On the one hand, the teacher should help the student to be himself, on the other hand, he should encourage him. One of the main duties of the teacher is to organize learning environments that develop creativity. In this regard, creative drama practices can offer important opportunities to both the teacher and the student.

There is group interaction in creative drama studies. Groups carry out intellectual work by exchanging ideas by discussing in their own subgroups. Participants should be willing and ready to explore new directions for studies (Morgül, 1995; Üstündağ, 1998). According to Adıgüzel (2019), creative drama has features that can realize a holistic learning. It facilitates the simultaneous realization of learning in cognitive, affective and psychomotor domains. Creative drama is based on the experiences of the participants and the participants are at the center. It is a process-based study and has an interdisciplinary structure.

The student who receives creative drama education uses body language effectively. It helps to send non-verbal or non-verbal messages to the other party effectively (Adıgüzel, 2019; Bell, 2008; Gregersen, 2007; Kellerman, 1992; Susar Kırmızı, 2007). It includes activities such as balance games, working with balls, throwing exercises and telling a proverb or an idiom with pantomime, which saves the child from being a novice against the external environment. The physical confidence that the child gains thanks to his movement development turns into psychological confidence later on, enabling him to gain an advantageous position in other areas (Çalışkan & Karadağ, 2005). Body language allows messages to reach the other party more effectively. It is effective in nonverbal communication and in revealing the image of the individual. Body language is one of the important indicators of self-confidence.

Thanks to the creative drama, the teacher helps the students to meet the art forms, while providing the opportunity for the students to discover their own talents. Creative drama techniques can

allow multiple applications. Thus, while the student is introduced to different arts such as theater, painting, music, and dance, he or she has the opportunity to discover their tendencies in these subjects (Duffy, 2006; Fleming, 2018; Ulubey, 2018). Art education with creative drama enables individuals to develop their aesthetic values and express themselves through art.

The teacher can use creative drama in teaching many subjects in each lesson. It helps in concretizing abstract concepts. The teacher makes the student active through creative drama. Creative drama practices improve students' ability to find solutions to problems (Aksoy; 2019; Duban & Duzgun, 2013; Gonen & Dalkılıç, 2003; Heath & Wolf, 2005). Creative drama studies enable students to face problems and improve their decision-making skills. Students who initiate the process of producing solutions for the problems they encounter in creative drama studies can reveal their decisions in a healthier way (Tate, 2005). Children can find appropriate solutions by reviewing the problems with the different perspectives they have developed in creative drama activities.

Creative drama helps children develop sensitivity to their own and others' feelings. In particular, role-playing activities enable children to see things through the eyes of others, so that they can better understand them. As creative drama increases group interaction, it helps the child to share his feelings with others. In this process, the child tries to help others while trying to understand their feelings. Thus, the individual has the opportunity to interact with his/her environment in a qualified manner (Altuntaş & Altunova, 2015; Fenner & Hagens, 2002; Güner, 2008). In creative drama studies, children develop a great awareness of their own and others' feelings. Children express their emotions in a natural setting without coercion. The child makes a strong effort to understand others while noticing his own feelings.

Teachers have a strong influence on creative drama studies with children in every sense. Teachers can strengthen children's relationships with their friends by using creative drama. On the other hand, it can also contribute to the increase of experiences with adults (Köksal Akyol, 2012). Considering that individual life and alienation have come to the fore in recent years, creative drama is a great help in this regard. Asking and helping others when necessary, having positive perceptions about others are skills that can be developed through creative drama (Erbay & Yıldırım Doğru, 2010; Kara & Çam, 2007; Lynch & Simpson, 2010; Önalın Akfırat, 2006; Zafeiriadou, 2009) . The development of social skills has a great impact on the individual's fulfillment of roles in society. Creative drama studies based on scenarios that the child may encounter in his life will provide meaningful experiences in terms of socialization.

Another contribution of creative drama studies is that it helps students improve their motivation. In educational environments where the creative drama method is applied, students develop in the context of motivation as well as cognitive and affective levels. Motivation has a power that positively affects the willingness of the child towards lessons (Adıgüzel, 2006; Adıgüzel, 2019; Önder,

2002). A teacher who uses the creative drama method can support creativity and aesthetic development in his students. Creative drama competence brings the teacher to a healthier point in making due diligence. Creative drama teacher is open to different experiences. Thanks to the creative drama activities, the teacher helps to reveal the suppressed emotions. Creative drama enables the teacher to both understand himself and his students (Akçaoğlu Çayır & Gökbulut, 2015; Kereks & King; 2010). Thus, a healthy communication is established between the teacher and the student. The gains obtained by the teachers thanks to the creative drama activities that they use for their students can significantly increase the teacher's self-efficacy.

Self-efficacy is the individual's own judgments about the capacity to organize and succeed in a holistic manner necessary to demonstrate his or her performance in a particular situation or subject (Bandura, 1989). Self-efficacy refers to an individual's self-confidence. It is an individual's belief in their ability to control their own practices (Luszczynska, Gutierrez Dona & Schwarzer, 2005). The concept of self-efficacy is based on the Social Learning Theory introduced by Bandura. The theory aims to explain the concept of self-efficacy for the individual's perceptions of their capacity to cope with different situations. Self-efficacy includes the individual's organization of activities to show the necessary performance, perceptions, beliefs and judgments about his own capacity to be successful (Demirtaş, Cömert, & Özer, 2011, p.99). According to Bandura (1978), self-efficacy is effective in determining whether to initiate coping behavior with personal efficacy expectations. Self-efficacy affects how much effort an individual will exert in the face of deterrent experiences and how long his resistance will last. Insisting on using mastery experiences in activities that are subjectively threatening but relatively safe increases self-efficacy even more.

Self-efficacy represents the individual's belief in what he or she can do to coordinate their abilities and skills in coping with and changing situations. While individuals are coping with various difficulties, they have some perceptions about the coping actions that exist in their own potential. Their beliefs about how effectively they will do these actions are an important determinant of their self-efficacy (Snyder & Lopez, 2002). Many studies have revealed that there is a significant relationship between teachers' self-efficacy perceptions and their students' achievements. In many studies, it has been determined that teachers' high self-efficacy beliefs positively affect students' motivation and success in the lesson. According to the research, it was found that the self-efficacy perception of undergraduate level teachers is higher than that of graduate level teachers. Achurraa & Villardonb (2012) examined the relationship between teachers' self-efficacy beliefs and students' success in their study in Spain. The research was carried out with 71 teachers and 2195 students. In the study, a significant relationship was found between teachers' self-efficacy beliefs and their behavior patterns in the classroom. Mojavezi & Tamiz (2012) examined the relationship between teacher self-efficacy and student motivation in a study conducted with the participation of 80 teachers and 150 high school students in Iran. The results of the study revealed that teacher self-efficacy has a positive effect on students'

motivation and success. Yenice (2012) investigated the relationship between teachers' self-efficacy and problem-solving skills in a study conducted with 429 pre-service teachers in science, social studies and classroom teaching departments. According to the results of the research, it was determined that there was a moderately positive ($r=.387$) and significant relationship between pre-service teachers' self-efficacy levels and their problem-solving skills. There are many studies stating that there is a significant relationship between teachers' self-efficacy perceptions and students' academic achievement (Caprara, Barbaranelli, Steca, & Malone, 2006; Cawthon & Dawson, 2009; Chou & Shen, 2019; Lazarides & Warner, 2020; Mok & Moore, 2019). Self-efficacy is also closely related to past successes and failures.

Creative drama method can make positive contributions to improve the self-efficacy of teacher candidates. For example, in an experimental study conducted by Oğuz Namdar and Kaya (2019), it was determined that the creative drama education given to the teachers positively affected their self-efficacy perceptions regarding using the creative drama method. Gürol (2003) determined in his research with pre-school teacher candidates that creative drama studies are necessary and improve them. Çetingöz (2012), in his research with preschool teacher candidates, determined that creative drama practices positively affect their self-efficacy perceptions about using the creative drama method. Köksal Akyol (2012) states that it is important for teachers to have knowledge, skills and competence in planning and implementing creative drama activities. It has been stated that if pre-school education teachers do not have the necessary knowledge, skills and competence regarding creative drama, it will not be possible to talk about the effectiveness of creative drama activities that they will plan and implement. According to Stanton, Cawthon & Dawson (2018), to determine the effect of creative drama method on teachers' professional development; to improve teachers' experience in this matter; More research is needed to examine teachers' implementation of arts integration strategies in large-scale school activities.

Creative drama is an effective method for teacher candidates to develop self-efficacy awareness and to present their performance in lessons effectively. Creative drama has an effect that increases the success of the pre-service teacher's applications regarding the lessons. The functional use of the creative drama method in the pre-service period will contribute to the holistic organization of the activities (Kay, 2010). Thanks to his studies, the pre-service teacher will have the opportunity to develop positive perceptions about his teaching skills. These studies may be effective in terms of developing the self-efficacy perception of teacher candidates. Developing positive perceptions about teaching skills can also contribute to the emergence of professional self-confidence. According to De Jong, Mainhard, Van Tartwijk, Veldman, Verloop & Wubbels (2014), role-playing studies are important in terms of developing pre-service teachers' self-efficacy skills. Classroom management provides prospective teachers with new information on the regulation of interpersonal relationships.

Creative drama activities with pre-service teachers will improve their in-class communication skills, self-confidence, ability to recognize students, and will help them to create a suitable environment for the lesson (Tekerek, 2007). Creative drama studies can make an important contribution to the development of expert skills in the field that the pre-service teacher should have. The achievement of the purpose of the creative drama studies carried out before the service can be highly effective in the development of the perception of teacher self-efficacy.

Creative drama is a method for teacher candidates to develop them professionally. On the other hand, it also supports their personal development. It helps teacher candidates to socialize and develop their communication skills (Adıgüzel, 2019). Creative drama, which teacher candidates receive education in education faculties, has an important role in developing their self-efficacy regarding using this method. Creative drama method can contribute to the development of professional self-efficacy during the pre-service training of teachers. It is important for prospective teachers to see themselves as competent in applying the creative drama method in terms of their professional success in the coming years. Considering the great effect of creative drama on the development of the child, it is very important to conduct scientific studies in this field with teacher candidates. Investigation of pre-service teachers' self-efficacy perceptions regarding creative drama was considered important in terms of training qualified teachers. The aim of this study is to evaluate the self-efficacy perceptions of pre-service teachers regarding creative drama and their views on the realization of creative drama practices in terms of different variables. The sub-problems of the research are as follows: 1. Do pre-service teachers' self-efficacy perceptions regarding using the creative drama method show a significant difference according to the variables "a) gender, b) education department, c) class level, ç) participation in workshops"? 2. What are the opinions of pre-service teachers about their competence in using creative drama as a method?

Method

In the study, a mixed method, in which qualitative and quantitative research are used together, was preferred. Mixed method research is the use of qualitative and quantitative methods simultaneously in a scientific research or in successive studies (Creswell, 2003). The mixed method helps to bridge the gap between qualitative and quantitative research. The use of quantitative and qualitative techniques together strengthens the advantageous aspects of both techniques (Baki & Gökçek, 2012; Johnson & Onwuegbuzie, 2004). In the realization of the research, the "sequential transformational design" determined by Creswell (2003) was taken as the basis. According to this design, quantitative or qualitative data is collected and analyzed beforehand. Other data is then collected. In the evaluation of the data, one of the data types may have a higher priority or both data types can be considered equally. For the quantitative part of the study, the survey method, which is frequently used in descriptive studies, was preferred (Büyüköztürk, et al., 2018; Ekiz, 2016). A semi-structured interview form was applied to carry out the qualitative dimension of the study (Yıldırım & Şimşek, 2008).

Working group

Cluster sampling method was used to determine the sample for the quantitative study of the research (Neuman & Robson, 2014; Şahin, 2014). However, on the basis that the research is both qualitative and quantitative, sequential mixed method sampling was preferred. Ordered mixed-method sampling involves selecting a sequential sample for a mixed-method study as probabilistic and purposive sampling strategies (Quantitative-Quantitative) or (Quantitative-Quantitative). In the study in which this method is discussed, the sample studied at the quantitative stage is used as a determinant for sample selection in the next qualitative stage (Baki & Gökçek, 2012). In this study, the scale was applied to the participants in accordance with the sequential mixed method sample. The data were transferred to the computer environment and analyzed. In the analysis, interviews were conducted with the students with the highest arithmetic average. The research was carried out at Pamukkale University Faculty of Education, in the fall semester of the 2018-2019 academic year, with third and fourth grade students in Preschool Education and Classroom Education Departments. A total of 302 students, 173 from the Department of Preschool Education and 129 from the Department of Classroom Education, participated in the study, in which the volunteering principle was taken into account. In order to reach the qualitative data, 16 students (10= Female, 6= Male) were identified and their views on their self-efficacy in using the creative drama method were determined. Eight of the students study in the USA for Classroom Education and 8 of them for Pre-School Education in the USA.

Data collection tool

"Self-Efficacy Perception Scale for Using Creative Drama Method" developed by Can and Cantürk Günhan (2009) was used as a quantitative data collection tool in the research. The pilot application of the scale was carried out with 178 teacher candidates. The scale has a single factor and factor loading values vary between 0.42 and 0.78. The scale, which has a Cronbach's Alpha of 0.95 and consists of a total of 47 items, is graded in the range of 1-5 points. 36 items in the scale are positive and 11 items are negative. The Cronbach's Alpha value obtained for this study is 0.95.

A semi-structured interview form developed by the researcher was used to obtain the qualitative data of the study. In order to evaluate the self-efficacy of pre-service teachers in using the creative drama method, a total of 4 questions were created and these questions were presented to the opinion of expert lecturers. After the feedback received, the semi-structured interview form was reduced to 3 questions and a personal information form was added.

Data Collection and Analysis

The research was carried out in the spring term of the 2018-2019 academic year. A personal information form was added to the data collection tool and then applied to the participants. Before the application was made, information was given regarding the filling of the scale. The scale data filled in by the pre-service teachers were transferred to the computer environment and Shapiro-Wilk was

applied to check whether the data showed a normal distribution. After the analysis, it was determined that the data showed normal distribution ($p>0.05$). Accordingly, parametric tests were used to analyze the data. Frequency, percentage and standard deviations were taken and t-test was performed for two-group comparisons.

The semi-structured interview form was applied by making face-to-face interviews with the students. The interviews with the students were noted down, and then the data obtained were transferred to the computer environment. The data was read with great care and the codes were determined. The codes that are related to each other were brought together and the themes were reached. In order to ensure the reliability of the qualitative data, assistance was obtained from another expert in the field for the same process. Miles & Huberman's (1994) reliability formula "Reliability = Consensus/ (Agreement + Disagreement)" was used to compare the codes revealed from two different perspectives. As a result of the calculations, it was determined that the consensus on the codes created was over 81%.

Results

In this part of the study, the results obtained from the analyzes made in order to answer the sub-problems are presented in tables. In order to answer the first sub-problem of the study, it was examined whether there is a relationship between the self-efficacy perceptions of teacher candidates for using the creative drama method and the "gender" variable. T-test analysis results are given in Table 1.

Table 1. *T-Test Results of Scale Scores by "Gender" Variable*

Gender	N	\bar{x}	SS	sd	t	p
Girl	204	194,28	20,73	300	1,87	,06
Men	98	188,72	29,92			

According to Table 1, there is no significant difference between female and male students' self-efficacy perceptions regarding using the creative drama method [$t(300)=1.87$, $p>0.05$]. It was determined that the mean of female students ($\bar{x} =194,28$) was higher than the average of male students ($\bar{x} =188,72$), but the difference was not significant. The scores obtained from the scale regarding the self-efficacy perceptions of teacher candidates regarding using the creative drama method were analyzed according to the "department of education" variable and the t-test was applied. The obtained results are presented in Table 2.

Table 2. *T-Test Results of Scale Scores According to the Variable of "Learning Department"*

Department	N	\bar{x}	SS	sd	t	p
Classroom teaching	129	191,10	25,64	300	-,855	,393
Pre-school teaching	173	193,50	23,06			

When Table 2 is examined, it is seen that the self-efficacy perceptions of primary school teacher ($\bar{x} = 191,10$) and preschool teacher ($\bar{x} = 193,50$) candidates regarding using the creative drama method are similar [$t(300) = -,855$, $p > 0.05$]. It was examined whether there is a relationship between the scores obtained from the self-efficacy perception scale of teacher candidates regarding using the creative drama method and the "class level" variable. The resulting t-test findings are presented in Table 3.

Table 3. *T-Test Results of Scale Scores According to "Class Level" Variable*

Class	N	\bar{x}	SS	sd	t	p
3. Class	149	192,17	22,58	300	-,216	,829
4. Class	153	192,77	25,72			

When Table 3 is examined, it has been determined that there is no significant difference between the self-efficacy perceptions of 3rd grade students ($\bar{x} = 192,17$) and 4th grade students ($\bar{x} = 192,77$) regarding using the creative drama method [$t(300) = -,216$, $p > 0.05$]. The self-efficacy perception scores of teacher candidates regarding using the creative drama method were compared according to the variable of "taking an additional creative drama course". The t-test results obtained are presented in Table 4.

Table 4. *T-Test Results of Scale Scores According to the Variable of "Participating in Additional Workshops"*

Participate in Additional Workshops	N	\bar{x}	SS	sd	t	p
Yes	85	189,91	26,02	300	-1,136	,257
No	216	193,43	23,46			

When Table 4 is examined, it is seen that there is no significant difference between the self-efficacy perceptions of the students ($\bar{x} = 189,91$) who stated that they participated in creative drama workshops before and the students ($\bar{x} = 193,43$) who stated that they did not participate in creative drama workshops [$t(300) = -1,136$, $p > 0.05$].

In order to answer the second sub-problem of the research, the opinions of pre-service teachers about their competence in using creative drama as a method were analyzed and two themes were reached. The themes of "professional development" and "self-discovery" were determined. The professional development theme includes "teaching skills and active participation" codes. The theme of self-discovery includes the codes of "socialization, supporting emotions and art". The opinions regarding the "teaching skills" code of the professional development theme are presented in Table 5.

Table 5. *Opinions of Pre-Service Teachers on the Code of "Teaching Skills"*

Opinions of teacher candidates	frequency
I can do warm-ups.	12
I felt that I developed personally with creative drama studies.	9
I can apply creative drama techniques.	9
I can be a creative teacher.	8
I can do introductory work	8
We can get to know each other more with students.	5
I think that I have deficiencies in applying creative drama techniques.	3
Thanks to creative drama, I won't be a traditional teacher.	3
I can get them to discover new things.	2

When Table 5 is examined, it is seen that pre-service teachers are sensitive about making basic practices of creative drama studies. For example, 12 pre-service teachers can have warm-up work done; Eight pre-service teachers also stated that they can have acquaintance activities. Eight of the teacher candidates stated that they could become a more creative teacher thanks to creative drama studies. When Table 5 is examined in general, it can be said that the participants consider themselves sufficient to use creative drama studies professionally. However, in addition to all these positive statements, 3 pre-service teachers stated that they had some deficiencies regarding the application of creative drama techniques. The views of pre-service teachers regarding the "active participation" code of the professional development theme are presented in Table 6.

Table 6. *Opinions of Teacher Candidates on the "Active Participation" Code*

Opinions of teacher candidates	Frequency
I can make students love the lessons.	12
I can make students do activities that will make them active in the lessons.	12
I can increase the motivation of students in difficult lessons.	9
I can make the lessons more fun.	8
I can provide permanent learning.	4

Thanks to creative drama, I enable students to use the knowledge they have learned.	2
Thanks to creative drama studies, I can save students from sitting in the lessons all the time.	1

When Table 6 is examined, it is seen that pre-service teachers think of using creative drama to ensure students' participation in the lesson. Twelve of the teacher candidates stated that they could make the lessons popular thanks to the creative drama activities. Again, 12 pre-service teachers stated that they could do activities that would make the students active in the lesson. 9 pre-service teachers who participated in the research stated that they can use creative drama studies to provide motivation, especially in the lessons that are difficult for the students. Eight of the participants stated that they could make the lesson more fun. It can be said that pre-service teachers consider themselves sufficient in using creative drama to make their students active in the lessons after they start their profession. The views of pre-service teachers regarding the "socialization" code of the theme of self-discovery are presented in Table 7.

Table 7. *Opinions of Teacher Candidates on the Code of "Socialization"*

Opinions of teacher candidates	Frequency
I can enable students to express themselves in the group.	14
I can improve my students' communication skills.	12
I can improve students' helping skills.	9
I can develop positive relationships among my students.	9
I give them opportunities to express themselves freely.	8
I can get them to cooperate.	6
I can enable students to cooperate among themselves.	5
I can strengthen friendship relations between students.	3
I help them accept each other as they are.	3
I can especially support my students who have communication problems.	2
I can create more friendly environments for students.	2
I can make others notice what they don't like.	1
I can help them become entrepreneurial individuals in every subject.	1

When Table 7 is examined, it is possible to say that the pre-service teachers see themselves in a very good position regarding the socialization code. While teacher candidates help their students to express themselves (14 participants); while developing communication skills (12 participants); stated that they can benefit from creative drama activities while teaching their students to help each other (9 participants). When Table 9 is examined in general, it can be stated that pre-service teachers consider themselves sufficient to use drama practices in developing social skills. The views of the pre-service

teachers regarding the "supporting emotions" code of the theme of self-discovery are given in Table 8.

Table 8. *Opinions of Teacher Candidates on the Code of "Supporting Emotions"*

Opinions of teacher candidates	Frequency
I can get others to work to show respect.	14
Thanks to drama, I can improve the self-confidence of my students.	12
I can help them be more understanding towards others.	12
I make them show patience.	10
I can get them to work on empathy.	8
I can develop a sense of justice in students.	5
I can make them tolerant.	5
I can develop a sense of responsibility.	5
I can teach love.	2
I can develop self-control skills.	3
I can develop moral values.	2

When Table 8 is taken into account, pre-service teachers state that they can use creative drama as a method, especially to develop respect in their students (14 participants). Pre-service teachers' self-confidence by applying creative drama method (12 participants); understanding of others (12 participants); stated that they can develop patience (10 participants). Pre-service teachers consider themselves at a good point in applying creative drama as a method to develop positive emotions. In addition to these, they stated that they could apply the creative drama method to develop emotions such as empathy, justice, tolerance, responsibility and love. Opinions regarding the "art" code of the theme of self-discovery are given in Table 9.

Table 9. *Opinions of Teacher Candidates on the "Art" Code*

Opinions of teacher candidates	Frequency
I can develop the creative aspects of my students.	13
I can have my students do painting work.	12
I can give students the opportunity to act freely.	11
I can help them discover their own artistic tendencies.	10
I enable students to discover their own strengths.	10
I can instill a love of theater.	10
I can make them see their disposition towards music.	10
I can create an awareness of the art of sculpture in students.	8

I can improve my observation skills.	8
I can get them to write original stories.	8
I can get them to express themselves by dancing.	7
I try to improve the weak aspects of the students.	6
I try to develop sensitivity/love for art.	6
I can develop awareness about contemporary arts.	5

When Table 9 is examined, pre-service teachers help their students develop their creativity (13 participants); in painting work (12 participants); providing freedom of movement (11 participants); discovering art trends (10 participants); discovering their strengths (10 participants); discovering the music trend (10 participants); (10 participants) consider themselves sufficient to use creative drama as a method in instilling a love of theater. In general, pre-service teachers are aware that they will improve their students' skills in almost every branch of art thanks to creative drama studies. On the other hand, 6 participants stated that they can develop sensitivity regarding art.

Discussion and Conclusion

As a result of the t-test used for the analysis of the obtained quantitative data, no significant difference was found between the self-efficacy perceptions of female and male students regarding using the creative drama method. According to this result, it is possible to say that the self-efficacy perceptions of female and male students in using the creative drama method are similar. The obtained findings support the previous studies. Aksoy (2019) investigated pre-service teachers' self-efficacy perceptions about using the drama method. In the study conducted in English and Turkish teaching departments, it was determined that there was no statistically significant difference according to the gender variable. Şahin and Yeşilyurt (2014) evaluated their self-efficacy perceptions about using the creative drama method in their study with pre-service teachers studying in the Turkish education department. In the study conducted with 80 pre-service teachers, it was determined that there was no significant difference according to the gender variable. There are many studies revealing that there is no significant difference in self-efficacy perceptions for using the creative drama method according to the gender variable (Fenli, 2010; Maden, 2010; Şahin, 2018; Oğuz Namdar & Kaya, 2019). Despite the results, there are also studies showing that there is a significant gender difference in favor of female students in the self-efficacy perceptions of using the creative drama method according to the gender variable. Turan, Kuşoğlu, and Albayrak (2012) discussed the self-efficacy of teacher candidates in using creative drama and geography, history and citizenship knowledge in their study with 180 prospective classroom teachers. According to the results of the study, it was determined that there was a significant difference in favor of female students in self-efficacy perceptions according to the gender variable. Çetingöz (2012) examined the self-efficacy of teacher candidates in using the creative drama method

in his study with 190 teacher candidates studying in the preschool teaching department. According to the results of the research, a significant difference was obtained in favor of female students.

In the current study, no significant difference was found between the groups according to the variable of education. The perceptions of the students studying in the classroom teaching and preschool teaching departments regarding the self-efficacy of using the creative drama method are similar. This may be an indication that teacher candidates benefit from the creative drama course in a similar way in both departments. On the other hand, students may have similar perceptions because they took the drama course at the same grade level in the same year. The obtained results also support previous studies. Aksoy (2019) comparatively investigated the self-efficacy perceptions of teacher candidates regarding using the creative drama method. According to the results of the study, no significant difference was found between the self-efficacy of using the creative drama method of the teacher candidates studying in English and Turkish teaching. Similarly, Şahin (2018) found that the self-efficacy perceptions of using the creative drama method did not differ according to the department variable.

Considering the grade level, it was determined that the self-efficacy perception of using the creative drama method did not differ between the groups. Self-efficacy perceptions of using the creative drama method of 3rd and 4th grade students are similar to each other. This result obtained from the research supports the previous studies. Aksoy (2019) found that there was no significant difference between the groups according to the grade level (3rd and 4th grade) variable in his study with pre-service teachers. Susar-Kırmızı and Saygı (2015) compared the self-efficacy perceptions of 380 primary school teacher candidates for using creative drama method according to different variables in their study. In the comparison made according to the grade level variable, it was determined that there was no significant difference between the self-efficacy perceptions of the 3rd and 4th grade teacher candidates regarding using the creative drama method.

According to another result obtained from the research, there is no significant difference between the self-efficacy perceptions of the students who participated in the creative drama workshop studies before and the students who did not participate in the creative drama method. The perceptions of both groups regarding the self-efficacy of using the creative drama method are similar. This situation can be explained by the fact that the students take drama courses in a qualified manner in their faculties. The self-efficacy perceptions of the students who took courses on creative drama from different places and the perceptions of the students who did not take the course are similar to each other. This result supports the previous studies. Çetingöz (2012), on the other hand, determined in his study that the self-efficacy perceptions of pre-service teachers who took workshops in using the creative drama method differed significantly.

According to the qualitative results obtained from the research, pre-service teachers see themselves in a good position regarding the application of creative drama as a method. Opinions are mostly positive. At the same time, they also stated that creative drama improved them personally. Within the scope of the teaching skills code, the participants stated that creative drama activities improved them professionally. The results obtained support previous studies. Runner & Hursen (2017) found that the method of creative drama improved them professionally in their study with pre-service teachers. Kereks & King (2010) stated that creative drama will support professional development in teacher training. Creative drama enables pre-service teachers to develop positive feelings about their profession. Hamurcu (2008) took the opinions of prospective teachers after the experimental study he conducted with them. According to the pre-service teachers, creative drama practices gave them positive qualities in the professional sense. There are many studies supporting these results (Kaf-Hasırcı, Bulut, & İflazoğlu-Saban, 2008). According to this research, only 3 participants stated that they had some deficiencies in applying creative drama techniques. The results obtained support other studies as well. In their study, Ezer and Ulukaya Öteleş (2020) aimed to determine the opinions of pre-service teachers about using the creative drama method. According to the results of the research, pre-service teachers stated that they may experience various problems while applying the drama method after starting their profession. In Erdoğan's (2011) research, primary school teachers stated that they had problems with the method of using creative drama in Turkish lessons. Similar results have been found in other studies (Akkaya, 2012; Akyel and Çalışkan, 2013, Ormancı and Şaşmaz, 2010).

It has been observed that the pre-service teachers put forward positive opinions in order to ensure the participation of the students in the lesson. After starting the profession, it has been determined that they consider themselves sufficient to make creative drama practices in subjects such as making the lessons popular, making the lessons effective, providing a fun environment, and increasing the motivation of the students. In addition, 1 teacher who participated in the study stated that he could save students from sitting thanks to creative drama applications. Kaf-Hasırcı, Bulut and İflazoğlu-Saban (2008) determined the views of teacher candidates on creative drama studies in their study with pre-service teachers. According to pre-service teachers, creative drama is an effective method in education. Prabjandee & Inthachot (2013) states that creative drama increases the effectiveness of the lesson. Popper (2005) also stated that creative drama studies increase motivation.

According to the results obtained from the research, pre-service teachers consider themselves sufficient to have creative drama practices done to socialize their students. Pre-service teachers stated that they can benefit from creative drama practices in subjects such as expressing themselves in groups, developing communication skills, helping each other, developing positive relationships, cooperation, solidarity, accepting each other as they are, and creating sincere environments. In the study conducted by Kuşdemir Kayıran (2018) with pre-service teachers, pre-service teachers stated that they can use the creative drama method to develop students' social skills and cooperation. In the study conducted

by Tüm, Uzuner, and Duman (2015) with pre-service teachers, pre-service teachers described creative drama as a method that socializes. Many previous studies show that creative drama has positive effects on socialization. The result obtained supports previous studies (Kaf-Hasırcı, Bulut and İflazoğlu-Saban, 2008; Kılıç-Kırbaşoğlu and Eyüp, 2013; Rances, 2005).

Pre-service teachers stated that they can use creative drama as a method to develop positive emotions after starting the profession. In particular, creative drama studies were seen as a suitable field to develop respect, self-confidence, understanding and patience. Pre-service teachers especially express that their students have the competence to use creative drama as a method to strengthen their communication with others and to support emotions. Emotions such as empathy, love and justice are highlighted. Başçı and Gündoğdu (2011) found that creative drama improves empathy and self-confidence in their research with teacher candidates. According to Wagner (1988), creative drama has an aspect that develops empathy and self-confidence. Kasapoğlu (2019) in his study, pre-service teachers stated that creative drama improves qualities such as tolerance and compassion. Freeman, Sullivan & Fulton (2003) determined that creative drama studies have positive effects on the development of self-concept and social skills.

Pre-service teachers see creative drama as an opportunity to develop their students' skills for all branches of art. They expressed that they can make creative drama practices in the fields of painting, music, sculpture, dance and theater, with a priority to develop creativity. Creative drama is also seen as an opportunity to improve students' observation skills. Participants consider themselves sufficient to use creative drama studies to develop their students' sensitivity to art. The findings also support previous studies. Baran Burçoğlu and Aykaç (2013) also state that creative drama studies offer important opportunities for students to be intertwined with art. After the study on the art work review process, the participants revealed positive opinions about art and art works. The effective use of creative drama in many areas of education can be seen as an enriching situation for teacher candidates. Sever (2010) benefited from creative drama activities in music education in his study with 3rd grade students (n= 52). At the end of the eight-week experimental study, a significant difference was obtained in favor of the experimental group. Winston (2005) states that drama education with stories is effective in imparting moral values. He emphasizes that drama and stories have a special place in the education of moral values, especially in primary school children. Freeman, Sullivan, & Fulton, (2003) examined the effects of creative drama activities on self-concept, problem behavior and social skills. He used the Solomon design in his experimental study with 3rd and 4th grade students (n=237). In the research, it was determined that creative drama was effective in reducing problematic behaviors, developing positive self-perception and socialization. Mcnaughton (1997) investigated whether drama is an effective tool in developing children's creative writing skills. According to the study, the experience of drama helped children to fulfill the writing task more effectively in areas such as structure,

expressing ideas and emotions. The students in the experimental group were 24.5% more successful than the students in the control group.

In line with the results obtained from the research, the following suggestion was developed. Instructors conducting creative drama courses should do more work with pre-service teachers on applying creative drama techniques. It is appropriate to continue the multi-faceted development of teacher candidates in creative drama lessons.

Ethics Committee Permission Information: *This research was conducted with the permission of the Social and Human Sciences Research and Publication Ethics Committee with the decision numbered E-93803232-622.02-14081 dated 27/01/2021.*

Author Conflict of Interest Information: *There is no conflict of interest that could improperly affect the work of the research author.*

Author Contribution: *The research author has fulfilled his duties during the process of revealing the study.*

References

- Achurra, C. & Villardonb, L. (2012). Teacher' self-efficacy and student learning. *The European Journal of Social & Behavioural Sciences*, 366-383.
- Adıgüzel, Ö. (2019). *Eğitimde yaratıcı drama*. Yapı Kredi Yayınları.
- Adıgüzel, Ö. (2006). Yaratıcı drama kavramı, bileşenleri ve aşamaları. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1 (1), 16-27.
- Akçaoğlu Çayır, N. ve Gökbulut, Ö. Ö. (2015). Yaratıcı drama yöntemi ile öğretmen yeterliklerinden kişisel gelişim üzerine nitel bir çalışma. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 252-270.
- Akkaya, M. (2012). *Sosyal bilgilerde göç konusunun drama yöntemiyle öğretiminin akademik başarıya etkisi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Aksoy, A. (2019). İngilizce ve Türkçe öğretmen adaylarının yaratıcı dramayı kullanmaya yönelik öz-yeterlikleri. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(21), 66-76.
- Akyel, Y. & Çalışkan, N. (2013). Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin drama yöntemi yeterliliklerinin değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(3), 161-173.
- Alrefaei, N. A. (2015). *Teachers' sense of efficacy: Examining the relationship of teacher efficacy and student achievement*. Theses and dissertations, University of Arkansas.

- Altuntaş, O. & Altunova, H. H. (2015). Yaratıcı drama yönteminin üniversite öğrencilerinin duygusal gereksinimleri üzerine etkisi. *Turkish Studies*, 10(11), 113-126.
- Bandura, A. (1978). Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavioral change. *Advances in Behaviour Research and Therapy*, 1(4), 139-16. [Available online at: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/0146640278900024>], Retrieved on 14. December. 2020.
- Bandura, A. (1989). Regulation of cognitive processes through perceived self-efficacy. *Developmental Psychology*, 25, 729-735. [Available online at: <https://www.uky.edu/~eushe2/Bandura/Bandura1989DP.html>], Retrieved on December 14. 2020.
- Baki, A. & Gökçek, T. (2012). Karma yöntem araştırmalarına genel bir bakış. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(42), 1-21.
- Baran Burçoğlu, E. & Aykaç, M. (2013). Sanat eserlerini incelemede yaratıcı drama yönteminin kullanımına ilişkin katılımcı görüşleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2), 181-191.
- Başçı, Z. & Gündoğdu, K. (2011). Öğretmen adaylarının drama dersine ilişkin tutumları ve görüşleri: Atatürk Üniversitesi örneği. *İlköğretim Online*, 10(2), 454-467.
- Bell, E. (2008). *Theories of performance*. California: SAGE.
- Bütün, M. A., Uzuner, A. & Duman, N. (2015). Coğrafya öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemine ilişkin görüşleri. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 10(1), 1-14.
- Büyükoztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Can, B. & Cantürk Günhan, B. (2009). Yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik özyeterlik ölçeği. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 4(1), 34-43.
- Caprara, G. V., Barbaranelli, C., Steca, P. & Malone, P. S. (2006). Teachers' self-efficacy beliefs as determinants of job satisfaction and students' academic achievement: A study at the school level. *Journal of School Psychology*, 44, 473-490.
- Cawthon, S. W. & Dawson, K. (2009). Drama for schools: Impact of a drama-based professional development program on teacher self-efficacy and authentic instruction. *Youth Theatre Journal*, 23(2), 144-161.
- Chou, C. M., Shen, C. H., Hsiao, H. C. & Shen, T. C. (2019). Factors influencing teachers' innovative teaching behaviour with information and communication technology (ICT): The mediator role of organizational innovation climate. *Educational Psychology*, 39(1), 65-85.

- Creswell, J. W. (2003). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Çalışkan, N. & Karadağ, E. (2005). Dramada beden dili. *Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi*, 6(2), 103-113.
- Çelikten, M., Şanal, M. & Yeni, Y. (2005). Öğretmenlik mesleği ve özellikleri. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(2), 207-237.
- Çetingöz, D. (2012). Okul öncesi eğitimi öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik özyeterlikleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42, 131-142.
- De Jong, R., Mainhard, T., Van Tartwijk, J., Veldman, I., Verloop, N., & Wubbels, T. (2014). How pre-service teachers' personality traits, self-efficacy, and discipline strategies contribute to the teacher–student relationship. *British Journal of Educational Psychology*, 84(2), 294-310.
- Demirtaş, H., Cömert, M. & Özer, N. (2011). Öğretmen adaylarının özyeterlik inançları ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Eğitim ve Bilim*, 36(159), 98-111.
- Duban, N. & Düzgün M. E. (2013). Views of teachers on the use of drama method in science and technology courses. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, 4(2), 46-55.
- Duffy, B. (2006). *Supporting Creativity and Imagination in the Early Years. Supporting Early Learning*. [Available online at: <https://eric.ed.gov/?id=ED493259>], Retrieved on December 13. 2020
- Ekiz, D. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Erbay & Yıldırım Doğru, (2010). The effectiveness of creative drama education on the teaching of social communication skills in mainstreamed students. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2, 4475–4479.
- Erdoğan, T. (2010). Sınıf öğretmenlerinin Türkçe derslerinde yaratıcı drama yöntemini kullanma durumlarının incelenmesi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 6(12), 23-36.
- Ezer, F. & Ulukaya Öteleş, Ü. (2020). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yaratıcı dramanın bir öğretim yöntemi olarak kullanımına ilişkin görüşleri. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(2), 709-718.
- Fleming, M. (2018). *The art of drama teaching*. London: Routledge.
- Fenli, A. (2010). *Sınıf öğretmeni adaylarının yaratıcı drama dersine yönelik tutumları (MAKÜ örneği)*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur.
- Fenner, P. & Hagens, B. (2002). Every child needs self esteem: Creative drama builds self confidence through self expression. UMI: 3040782.

- Freeman, G. D., Sullivan, K. & Fulton, C. R. (2003). Effects of creative drama on self-concept, social skills, and problem behavior. *The Journal of Educational Research*, 96(3), 131-138.
- Gönen, M. & Dalkılıç, N. U. (2003). *Çocuk eğitiminde drama yöntem ve uygulamalar*. İstanbul: Epsilon Yayıncılık.
- Gregersen, T. (2007). Language learning beyond words: Incorporating body language into classroom activities. *Reflections on English Language Teaching*, 6(1), 51-64.
- Gürol, A. (2003). Okul öncesi öğretmenleri ile okul öncesi öğretmen adaylarının eğitimde dramanın uygulanmasına ilişkin görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 158, 25-40.
- Güner, A. Z. (2008). *Eğitici drama uygulamalarının 5-6 yaş grubu çocukların sosyal-duygusal uyumlarına etkisinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul, 2008.
- Hamurcu, H. (2008). *The Effects of Creative Drama on Self Efficacy Beliefs of Class Teacher Candidates in Science Education*. ICES'08. Eastern Mediterranean University, Fagamusta, North Cyprus, *Proceedings of International Conference on Educational Science*, II, 965-975.
- Heath, S. B. & Shelby, W. (2005). *A way of working: teachers in drama education dramatic learning in the primary school*. London: Creative Partnerships.
- Johnson, R. B., & Onwuegbuzie, A. J. (2004). Mixed methods research: A research paradigm whose time has come. *Educational Researcher*, 33(7), 14-26.
- Kaf Hasırcı, Ö., Bulut, M. S. & İflazoğlu Saban, A. (2008). Öğretmen adaylarının yaratıcı drama dersinin bireysel ve akademik kazanımlarına ilişkin görüşleri. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 3(6), 1-25.
- Kara, Y. & Çam, F. (2007). Yaratıcı drama yönteminin bazı sosyal becerilerin kazandırılmasına etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32, 145-155.
- Kasapoğlu, H. (2019). Etkili bir yaratıcı drama liderinin sahip olması gereken özellikler: Katılımcı görüşlerinin nitel analizi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(1), 106-122.
- Kay, N. B. (2010). Examination on self-efficacy of the pre-service teachers of classroom teacher and pre-school teacher according to creative drama method. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2(2), 4533-4539.
- Kellerman, S. (1992). I see what you mean: The role of kinesic behaviour in listening and the implications for foreign and second language learning. *Applied Linguistics* 13(3), 239-258.
- Kereks, J. & King, P. K. (2010). The king's carpet: Drama play in teacher education. *International Journal of Instruction*, 3(1), 39-60.

- Kılıç Kırbaşoğlu, L. & Eyüp, B. (2013). Türkçe öğretmeni adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algıları. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11, 799-820.
- Köksal Akyol, A. (2012). Okul öncesi eğitimde drama ve öğretmenin rolü. *Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi*, 201, 105-116.
- Koşucu, E. & Hursen, C. (2017). The effect of creative drama activities on candidate teachers' self-directed skills. *Cypriot Journal of Educational Science*. 12(3), 148-156.
- Kuşdemir Kayıran, B. (2018). Sınıf öğretmenliği adaylarının yaratıcı dramaya ilişkin algıları ve tutumları üzerine bir çalışma. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(2), 679-708.
- Lazarides, R. & Warner, L. M. (2020). Teacher self-efficacy. *Oxford Research Encyclopedia, Education*, USA: Oxford University Press
- Luszczynska, A., Gutierrez- Dona, B. & Schwarzer, R. (2005). General self-efficacy in various domains of human functioning: Evidence from five countries. *International Journal of Psychology*, 40 (2), 80-89.
- Lynch, S. A. & Simpson, C. G. (2010). Social skills: laying the foundation for success. *Dimension of Early Childhood*, 38(2), 3-12.
- Maden, S., (2010). Türkçe öğretmenlerinin drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlilikleri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(14), 259-274.
- McNaughton, M. J. (1997). Drama and children's writing: A study of the influence of drama on the imaginative writing of primary school children. *Research in Drama Education*, 2(1), 55-86.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. California: Sage publications.
- Mojavezi, A. & Tamiz, M. P. (2012). The impact of teacher self-efficacy on the students' motivation and achievement. *Theory and Practice in Language Studies*, 2(3), 483-491.
- Mok, M. M. C & Moore, P. J. (2019). Teacher & self-efficiency. *Educational Psychology*, 39(1), 1-3.
- Morgül, M. (1995). *Yaratıcı drama ile oynayarak yaşayarak öğren*. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.
- Neuman, W. L. & Robson, K. (2014). *Basics of social research*. Toronto: Pearson Canada.
- Oğuz Namdar, A. & Kaya, Ö. S. (2019). Öğretmenlerin yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algıları ve tutumları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(4), 901-914.

- Ormancı, Ü. & Şaşmaz, Ö. F. (2010). Dramanın ilköğretimde kullanılabilirliğine yönelik sınıf öğretmeni adaylarının görüşleri: Demirci Eğitim Fakültesi örneği. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 1(43), 165-191.
- Önalın Akfırat, F. (2006). Sosyal yeterlilik, sosyal beceri ve yaratıcı drama. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1(1), 39-58.
- Önder, A. (2002). *Yaşayarak öğrenme için yaratıcı drama*. İstanbul: Epsilon Yayıncılık.
- Prabjandee, D. & Inthachot, M. (2013). Self-directed learning readiness of college students in Thailand. *Journal of Educational Research and Innovation*, 2(1), 1-11.
- Popper, M. (2005). Main principles and practices in leader development. *Leadership And Organization Development Journal*, 26, (1) 62-75.
- Rances, J. N. (2005). *Student perceptions of improving comprehension through drama as compared to poetry and fiction in college English freshman composition courses*. Unpublished doctoral dissertation, Widener University, Chester, PA.
- Sever, Ö. (2010). *İlköğretim 3. sınıf müzik dersi müziksel yaratıcılık öğrenme alanı kazanımlarının edinilmesinde yaratıcı dramanın etkisi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Stanton, K., Cawthon, S. & Dawson, K. (2018). Self-efficacy, teacher concerns, and levels of implementation among teachers participating in drama-based instruction professional development. *Teacher Development*, 22(1), 51-77.
- Susar Kırmızı, F. (2007). Yaratıcı drama ve yaratıcı yazma uygulamalarının yaratıcı yazma başarısına etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 40(181), 93-115.
- Susar Kırmızı, F. & Saygı, C. (2015). Sınıf öğretmeni adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz-yeterlik algıları. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 739-750.
- Snyder C R & Lopez S. J. (Eds.). (2002). *Handbook of positive psychology*. Oxford University Press US.
- Şahin, A. (2018). Sınıf ve Türkçe öğretmeni adaylarının drama yöntemini kullanmaya yönelik algılarının ve öz yeterlik düzeylerinin belirlenmesi. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(1), 1-13.
- Şahin, B. (2014). Metodoloji. İçinde Tanrıoğın, A. (Edt.). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (s.109-130). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şahin, A. & Yeşilyurt, E. (2014). Türkçe öğretmen adaylarının drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlikleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(3), 253– 261.

- Tekerek, N. (2007). Yaratıcı dramanın özgürlüğü, alışkanlıkların kalıpları ve bir uygulama örneği. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(1), 189-219.
- Tate, K. J. (2005). A conceptual lens for observing, analyzing, and interpreting data when exploring preservice drama. *Youth Theatre Journal*, 19, 151-167.
- Turan, İ., Kuşuoğlu, İ.H. & Albayrak, O. (2012). Öğretmen adaylarının drama öz yeterliği ve coğrafya, tarih ve vatandaşlık bilgileri konularında drama kullanımını. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 7(3), 1004-1016.
- Ulubey, Ö. (2018). The effect of creative drama as a method on skills: A meta-analysis study. *Journal of Education and Training Studies*, 6(4), 63-78.
- Üstündağ, T. (1998). Yaratıcı drama eğitim programının öğeleri. *Eğitim ve Bilim*, 22(107), 28-35.
- Yenice, N. (2012). Öğretmen adaylarının öz-yeterlik düzeyleri ile problem çözme becerilerinin incelenmesi. *Electronic Journal of Social Sciences*, 11(39), 36-58.
- Yenilmez, K. & Uygan, C., (2010).Yaratıcı drama yönteminin ilköğretim 7.sınıf öğrencilerinin geometriye yönelik özyeterlik inançlarına etkisi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18(3), 931-942.
- Wagner, B. J. (1988). Research currents: Does classroom drama affect the arts of language? *Language Arts*, 65(1), 44-55.
- Winston, J. (2005). *Drama, narrative and moral education*. London: Routledge.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Zafeiriadou, N. (2009). Drama in language teaching: a challenge for creative development. *MA, Ed D TELT State School Advisor Prefecture of Drama*, 23, 4-9.